

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ PŘI PRÁCI
U POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY**

Autor práce: Romana Horáková, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: Mgr. Bc. Radovan Sládek

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2025

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 1632/5b, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Romana Horáková, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Příbram

Název bakalářské práce: Bezpečnost a ochrana zdraví při práci u Policie České republiky

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: Occupational Health and Safety at the Police of the Czech Republic

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Bc. Radovan Sládek

Datum zadání bakalářské práce: listopad 2024

Cíl bakalářské práce:

Hlavním cílem bakalářské práce je zhodnotit úroveň bezpečnosti a ochrany zdraví při práci u Policie ČR, se zaměřením na fyzická a psychická rizika spojená s výkonem policejní služby. Prvním vedlejším cílem je identifikovat hlavní rizika a slabá místa bezpečnosti a ochrany zdraví při práci u Policie ČR prostřednictvím kvalitativního a kvantitativního výzkumu mezi příslušníky Policie ČR. Druhým vedlejším cílem je formulovat doporučení pro zlepšení pracovních podmínek a ochrany zdraví policistů.

Student: Romana Horáková, DiS.	datum 12.11.24	podpis
Vedoucí práce: Mgr. Bc. Radovan Sládek	datum 13.11.24	podpis

Schvaluji zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	20.1.2025 datum	podpis
Prorektor pro studium a vnitřní záležitosti: doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.	21.1.2025 datum	podpis
Rector: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	27.1.2025 datum	podpis

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval(a) samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucí(ho) a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucí(mu) bakalářské práce Mgr. Bc. Radovanu Sládkovi za cenné rady,
připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

HORÁKOVÁ, R. *Bezpečnost a ochrana zdraví při práci u Policie České republiky: bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2025. 71 s. Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Bc. Radovan Sládek.

Bakalářská práce s názvem „Bezpečnost a ochrana zdraví při práci u Policie České republiky“ je primárně zaměřena na úroveň bezpečnosti a ochrany zdraví při práci u Policie ČR.

V bakalářské práci se autor zaměřil na analýzu odborné literatury o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci u Policie ČR, ergonomii a prevenci úrazů v této bezpečnostní složce.

Hlavním cílem práce je zhodnotit úroveň bezpečnosti a ochrany zdraví při práci u Policie ČR, se zaměřením na fyzická a psychická rizika spojená s výkonem policejní služby. Sekundárním cílem práce je identifikace hlavních rizik a slabých míst bezpečnosti a ochrany zdraví při práci u Policie ČR, které budou zajištěny prostřednictvím kvalitativního a kvantitativního výzkumu vedeného mezi příslušníky Policie ČR s následnou formulací doporučení pro zlepšení pracovních podmínek a ochrany zdraví policistů.

V rámci empirického výzkumu, kterému se autor věnuje v druhé části bakalářské práce, je provedeno dotazníkové kvantitativní šetření, které se primárně zabývá názorem respondentů ohledně identifikace hlavních rizik a slabin v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Dále se autor zabývá kvalitativním šetřením, kdy jde o rozhovory s policisty z odlišných oddělení. Z empirické části práce vychází následné závěry, které potvrzují či vyvrací stanovené cíle.

Klíčová slova: bezpečnost, ochrana, zdraví, Policie ČR, příslušník.

ABSTRACT

HORÁKOVÁ, R. *Occupational Safety and Health at the Police of the Czech Republic: Bachelor's Thesis*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2025. 71 pages. Bachelor's Thesis Supervisor: Mgr. Bc. Radovan Sládek.

The bachelor's thesis titled "Occupational Safety and Health at the Police of the Czech Republic" primarily focuses on the level of occupational safety and health at the Police of the Czech Republic.

The author analyzes professional literature on occupational safety and health at the Police of the Czech Republic, ergonomics, and injury prevention within this security force. The main objective of the thesis is to assess the level of occupational safety and health at the Police of the Czech Republic, with a particular focus on the physical and psychological risks associated with police service. The secondary objective is to identify key risks and weaknesses in occupational safety and health at the Police of the Czech Republic through qualitative and quantitative research conducted among police officers, followed by the formulation of recommendations for improving working conditions and health protection.

The empirical research, presented in the second part of the thesis, includes a quantitative survey primarily focused on respondents' opinions regarding the identification of key risks and weaknesses in occupational safety and health. Furthermore, the author conducts qualitative research through interviews with police officers from different departments. The empirical findings lead to conclusions that confirm or refute the established objectives.

Key words: safety, protection, health, Police of the Czech Republic, police officer

Obsah

Úvod.....	9
1 Cíl a metodika bakalářské práce	10
2 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	11
2.1 Historie bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.....	13
2.2 Legislativa	14
2.2.1 Zákony, nařízení, vyhlášky	15
2.3 Základní pojmy v bezpečnosti a ochraně zdraví při práci.....	16
2.3.1 Povinnosti zaměstnavatele, povinnosti a práva zaměstnance	17
2.3.2 Poškození zdraví	18
2.3.3 Kategorizace prací, rizikové práce a rizikové faktory	22
2.3.4 Osobní ochranné pracovní prostředky a bezpečnostní značky	24
2.3.5 Školení	25
3 Policie České republiky.....	27
3.1 BOZP u Policie České republiky	29
3.1.1 Základní povinnosti bezpečnostního sboru na úseku BOZP	30
3.1.2 Práva a základní povinnosti příslušníků na úseku BOZP	31
3.2 Oblasti BOZP u Policie ČR.....	33
3.2.1 Služební příprava	33
3.2.2 Poskytování první pomoci.....	34
3.2.3 Školení řidičů	34
3.2.4 Výcvik prvosledových hlídek	35
3.2.5 Osobní ochranné pracovní prostředky	36
3.2.6 Služebny a služební prostředí.....	39
3.2.7 Dezinfekční a mycí prostředky	40
4 Empirický výzkum.....	42
4.1 Dotazníkové šetření.....	42
4.1.1 Výsledky dotazníkového šetření	43

4.1.2	Vyhodnocení dotazníkového šetření	51
4.2	Strukturované rozhovory s policisty	53
4.2.1	Rozhovor s policistou dopravního inspektorátu.....	54
4.2.2	Rozhovor s policistou na obvodním oddělení.....	55
4.2.3	Rozhovor s policistou dálničního oddělení	56
4.2.4	Shrnutí výsledků strukturovaných rozhovorů s policisty.....	56
	Závěr	58
	Seznam použitých zdrojů	60
	Seznam zkratk	63
	Seznam tabulek a grafů	64
	Seznam příloh.....	65
	Přílohy	66

Úvod

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci u Policie České republiky je nedílnou součástí zajištění efektivního výkonu policejní služby a ochrany veřejného pořádku. Práce policistů je spojena s mnoha riziky, která ovlivňují jejich zdraví a bezpečnost. Mezi tato rizika patří fyzická náročnost, psychická zátěž, stres, nebezpečné situace při zásazích či nepravidelná pracovní doba. Policisté se každodenně setkávají s různorodými nástrahami, a proto je nutné věnovat zvýšenou pozornost ochraně jejich zdraví a bezpečnosti při práci. Rizika spojená s výkonem policejní služby zahrnují jak akutní nebezpečí, jako jsou střety s pachateli nebo dopravní nehody při výkonu služby, tak dlouhodobé faktory, například stres a vyčerpání. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci je klíčová nejen pro samotné policisty, ale také pro efektivitu celého policejního sboru.

Bakalářská práce je rozdělena na dvě části – teoretickou analýzu a empirický výzkum. V teoretické analýze se zaměřím na specifika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci u Policie České republiky. Budu se věnovat odborné literatuře zaměřené na rizika fyzického i psychického charakteru, ergonomii a prevenci úrazů v policejní službě. Pro empirický výzkum bude zvolena kvantitativní metoda formou anonymního dotazníkového šetření mezi policisty. Dotazníkem se zaměřím na identifikaci hlavních rizik a slabých míst v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Dále budu provádět kvalitativní rozhovory s policisty z různých útvarů, jejichž cílem bude hlubší pochopení specifických problémů spojených s výkonem služby.

Hlavním cílem bakalářské práce je zhodnotit úroveň bezpečnosti a ochrany zdraví při práci u Policie ČR se zaměřením na fyzická a psychická rizika spojená s výkonem policejní služby. Vedlejšími cíli je identifikovat hlavní rizika a slabá místa bezpečnosti a ochrany zdraví při práci u Policie ČR prostřednictvím kvalitativního a kvantitativního výzkumu mezi příslušníky Policie ČR. A také formulovat doporučení pro zlepšení pracovních podmínek a ochrany zdraví policistů.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Hlavním cílem bakalářské práce je zhodnotit úroveň bezpečnosti a ochrany zdraví při práci u Policie ČR se zaměřením na fyzická a psychická rizika spojená s výkonem policejní služby. Vedlejšími cíli je identifikovat hlavní rizika a slabá místa bezpečnosti a ochrany zdraví při práci u Policie ČR prostřednictvím kvalitativního a kvantitativního výzkumu mezi příslušníky Policie ČR, a také formulovat doporučení pro zlepšení pracovních podmínek a ochrany zdraví policistů.

Bakalářská práce je rozdělena na teoretickou analýzu a empirický výzkum. Teoretická analýza je rozdělena do několika kapitol, které se zaměřují na klíčové aspekty bezpečnosti a ochrany zdraví při práci u Policie České republiky. V této části je popsán samotný výkon policejní služby, rizika spojená s fyzickou a psychickou zátěží policistů, a struktura Policie České republiky. Dále teoretická analýza vymezuje pojmy bezpečnost práce, ochrana zdraví při práci, ergonomie a prevence úrazů v bezpečnostních složkách. V poslední kapitole jsou podrobněji rozebrány osobní ochranné prostředky, které ovlivňují bezpečnost a zdraví policistů při výkonu služby.

Empirický výzkum je zpracován na základě kvalitativního a kvantitativního výzkumu. Data k vypracování empirického výzkumu byla získána prostřednictvím anonymních dotazníků a řízených rozhovorů s policisty z různých útvarů Policie České republiky. Empirická část zahrnuje analýzu odpovědí, která se zaměřuje na identifikaci hlavních rizik a slabých míst v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

2 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci (dále jen BOZP) představuje širokou a mezioborovou oblast, která v současnosti nemá pevně stanovenou definici. Odborná literatura nabízí různé pohledy na její vymezení v závislosti na zvoleném úhlu pohledu. Lze ji chápat jako soubor opatření zaměřených na minimalizaci rizika ohrožení nebo poškození zdraví prostřednictvím správného nastavení pracovních podmínek a jejich dodržování. Každá pracovní činnost přináší určité nebezpečí úrazů či zdravotních komplikací, přičemž absolutně bezpečné pracoviště neexistuje. Úroveň rizika se sice liší, avšak dokonalá eliminace nebezpečí není možná. Z tohoto důvodu je nutné stanovovat pravidla, vytvářet opatření a formovat podmínky, které chrání zdraví a bezpečnost pracovníků i dalších osob na pracovišti.

BOZP se nezaměřuje pouze na prevenci pracovních úrazů, ale zahrnuje také aspekty jako psychosociální rizika, obtěžování, nadměrnou fyzickou zátěž či nerovné zacházení, jež mohou mít dlouhodobé dopady na zaměstnance.¹ Proto je zásadní, aby byly důsledně vyžadovány a dodržovány administrativní, organizační, technologické i technické postupy, stanovené právními předpisy a pravidly zaměstnavatele. Nezbytné je také vypracování bezpečných postupů pro situace, kdy již k nepříjemným událostem dojde a jejichž následky je třeba minimalizovat. Význam těchto opatření se odráží nejen na úrovni jednotlivých zaměstnanců, kteří díky nim mohou pracovat bez újmy na zdraví, ale i z pohledu zaměstnavatelů, kteří se vyhnou komplikacím spojeným s pracovními úrazy a absencemi zaměstnanců. Pro stát pak efektivní BOZP znamená snížení sociálních nákladů spojených s úrazovostí a pracovní neschopností. Oblast BOZP se prolíná s řadou dalších tematických okruhů. Některé s ní souvisejí jen částečně, například ochrana životního prostředí, kde se zaměstnavatel musí řídit pravidly pro nakládání s odpady a nebezpečnými látkami či dbát na ochranu ovzduší, vody a půdy. Dalším významným prvkem je požární ochrana, tedy opatření směřující k prevenci požárů, zmírnění jejich následků a ochraně osob, zvířat a majetku. Ta zahrnují například evakuační plány, únikové cesty či bezpečný provoz technických zařízení a pravidelné revize například elektrických rozvodů a plynových systémů. Neméně důležitou součástí BOZP je také

¹ REESE, Charles D. *Occupational Safety and Health*. England: Taylor & Francis Ltd, 2017. 2-3 s. ISBN 9781138035058.

školení zaměstnanců a vedení příslušné dokumentace v souladu s právními požadavky. Míra požárního nebezpečí pak určuje rozsah konkrétních opatření na pracovišti.²

Bezpečnost práce je regulována množstvím právních předpisů, zákonů, norem a dalších dokumentů, které stanovují povinnosti a práva zaměstnavatelů i zaměstnanců, upravují používání osobních ochranných pracovních prostředků, bezpečnostní značení, pracovnělékařské služby a další náležitosti. Klíčovým principem BOZP je řízení a analýza rizik, pravidelné kontroly stavu bezpečnosti, přijímání opatření ke zlepšení a odstraňování zjištěných nedostatků. V ideálním případě by všem rizikům mělo být předcházeno preventivními opatřeními. BOZP by nemělo být vnímáno pouze jako zákonná povinnost, ale především jako nástroj ochrany života a zdraví. Každý jednotlivec by k němu měl přistupovat zodpovědně. Zaměstnavatel by měl chápat své pracovníky nikoliv jen jako zdroj zisku, ale jako lidské bytosti, jejichž bezpečí a zdraví jsou klíčové. Když firma dbá na bezpečnost a pracovní podmínky svých zaměstnanců, odrazí se to i na jejich přístupu k práci, což ve výsledku prospívá celé organizaci.³

BOZP a její základní oblasti

Problematika BOZP zahrnuje širokou škálu opatření a přístupů zaměřených na prevenci rizik spojených s pracovním prostředím. BOZP se obecně dělí do tří základních oblastí: ochrana před pracovními úrazy, ochrana před ohrožením a vznikem nemocí z povolání a hygiena práce.

Ochrana před pracovními úrazy zahrnuje preventivní opatření zaměřená na minimalizaci rizika úrazů při výkonu práce. Tato opatření zahrnují technickou bezpečnost pracoviště, používání osobních ochranných pracovních prostředků, pravidelná školení zaměstnanců, organizaci práce a zavádění bezpečnostních standardů. Důležitou součástí je také identifikace a eliminace nebezpečných faktorů, jako jsou nevyhovující pracovní podmínky, nebezpečné stroje či nevhodná manipulace s materiály.

Ochrana před ohrožením a vznikem nemocí z povolání se zaměřuje na prevenci dlouhodobého negativního působení pracovního prostředí na zdraví zaměstnanců. Mezi rizikové faktory patří fyzická a psychická zátěž, práce v extrémních podmínkách, expozice chemickými látkami, nadměrný hluk, vibrace nebo dlouhodobé

² Ministerstvo vnitra České republiky. Online. Dostupné z: <https://www.e-sbirka.cz/sb/2006/262/2025-01-01?f=262%2F2006&zalozka=text>. Citováno [2025-01-30].

³ Evropská Unie. Online. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:31989L0391>. Citováno [2025-01-30].

jednostranné zatížení organismu. Cílem této oblasti je minimalizovat škodlivé vlivy, včas identifikovat rizikové faktory a přijímat opatření k jejich eliminaci.

Hygiena práce se soustředí na vytváření optimálních pracovních podmínek z hlediska fyzického i psychického zdraví zaměstnanců. Klíčovou roli hraje správné osvětlení, větrání, teplotní podmínky, ergonomie pracoviště a dodržování hygienických předpisů. Důležitá je také prevence stresu a syndromu vyhoření, které mohou negativně ovlivnit nejen výkonnost zaměstnanců, ale i jejich celkový zdravotní stav.

Toto rozdělení problematiky BOZP představuje základní rámec pro hodnocení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a poskytuje východisko pro další analýzu v rámci této práce.⁴

2.1 Historie bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Historie problematiky BOZP sahá až do 18. století př. n. l., kdy již Babylonský zákoník stanovil odpovědnost stavitelů za bezpečnost staveb. Pokud dům postavený nedbale spadl a způsobil smrt majitele, stavitel čelil trestu smrti. Další zmínky lze nalézt kolem roku 1500 př. n. l. v Druhé knize Mojžíšově, kde bylo stanoveno, že ten, kdo odkryl nebo vykopal studnu a nezabezpečil ji, nese odpovědnost za škodu, pokud do ní spadne zvíře. Ve středověku se preventivní opatření objevila například v roce 1300, kdy král Václav II. vydal zákoník upravující bezpečnostní pravidla při hornické činnosti, jako bylo odvodňování šachet, kontrola počtu horníků po směně či stanovení pracovní doby. Tento právní předpis, pravděpodobně jeden z nejstarších zabývajících se pracovním právem, zůstal v platnosti až do roku 1854. První zmínka o úpravě pracovního úrazu pochází z roku 1518, kdy byl tento problém řešen v Jáchymovském horním řádu Štěpána Šlika. V 18. a 19. století začaly právní úpravy BOZP vznikat ve více zemích. Rakousko-Uhersko v roce 1776 přijalo zákon na ochranu dětí v továrnách. V roce 1804 vydal Napoleon Občanský zákoník, následovaný v roce 1811 Všeobecným občanským zákoníkem, který ukládal zaměstnavatelům povinnost chránit život a zdraví pracovníků. V Německu byl v roce 1859 přijat Živnostenský řád, který stanovoval povinnost udržovat stroje v bezpečném stavu, aby neohrožovaly zaměstnance. Podobná opatření přijalo i Rakousko-Uhersko, kde byl v roce 1884 vydán zákon o maximální délce pracovní doby. Dozor nad bezpečností práce existoval v určité podobě již mezi lety 1790–1825, přičemž

⁴Ministerstvo vnitra České republiky. Online. Dostupné z: <https://www.e-sbirka.cz/sb/2006/262?zalozka=text>. Citováno [2025-03-07].

v roce 1883 byla v Rakousko-Uhersku zřízena Živnostenská inspekce na základě zákona č. 117 Říšského zákoníku. V letech 1888–1889 byly přijaty zákony o úrazovém a nemocenském pojištění dělníků. Po druhé světové válce začaly na BOZP dohlížet odborové organizace, což vedlo k vydání zákona o BOZP v roce 1951, který určil odbory jako kontrolní orgán v oblasti bezpečnosti práce. Mezinárodní organizace práce přijala v roce 1981 Úmluvu o bezpečnosti a zdraví pracovníků a pracovním prostředí. K zásadní změně došlo v roce 2001, kdy byl český systém BOZP harmonizován s právem Evropské unie. Novela zákona č. 65/1965 Sb., provedená zákonem č. 155/2000 Sb., která nabyla účinnosti 1. ledna 2001, implementovala několik směrnic Rady ES v oblasti pracovního práva a bezpečnosti práce.⁵

2.2 Legislativa

BOZP je rozsáhlá oblast, která se prolíná s velkým množstvím právních předpisů nejen ze Sbírky zákonů České republiky, ale také ze směrnic Evropské unie v různých oblastech. Legislativa hraje v této problematice klíčovou roli, jelikož jde o ochranu života a zdraví osob. Vzhledem k širokému rozsahu tohoto odvětví je nezbytné prostřednictvím právních předpisů stanovit úkoly a opatření k prevenci rizik, aby se minimalizovala pravděpodobnost úrazů nebo porušení právních předpisů. Právní rámec se může lišit podle konkrétní organizace či firmy, přičemž některé předpisy jsou specifické podle typu výroby a vykonávané činnosti. Základní principy však zůstávají obdobné. Následující přehled obsahuje pouze vybrané právní předpisy platné v České republice, přičemž celkový počet regulací je mnohem vyšší s ohledem na rozmanitost pracovních odvětví a specifických činností. V oblasti BOZP je zásadní nejen dodržování právních předpisů, ale také jejich průběžná aktualizace a přizpůsobení novým technologiím a pracovním podmínkám. Klíčovou roli hraje prevence rizik a odpovědnost zaměstnavatelů i zaměstnanců za bezpečné pracovní prostředí. Kromě legislativy je důležitá i osvěta a školení, která pomáhají minimalizovat pracovní úrazy a zvyšovat povědomí o bezpečnosti na pracovišti.⁶

⁵ VALA, Jiří. *100 let BOZP 1918-2018*. 1. vyd. Výzkumný ústav bezpečnosti práce, PRAHA 2018. 9 str.. Online. Dostupné z: <https://www.bozpinfo.cz/sites/default/files/obsah/super-obsah/100-let-bozp-1918-2018/soubory/100-let-bozp-1918-2018-elektronicka-publikace.pdf>. Citováno [2025-01-28].

⁶ Ministerstvo vnitra České republiky. Online. Dostupné z: <https://www.e-sbirka.cz/sb/2006/262/2025-01-01?f=262%2F2006&zalozka=text>. Citováno [2025-01-30].

2.2.1 Zákony, nařízení, vyhlášky

„Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 258/2000Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů

Nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví zaměstnanců při práci, ve znění pozdějších předpisů

Nařízení vlády č. 201/2010 Sb., o způsobu evidence úrazů, hlášení a zasílání záznamu o úraze, ve znění pozdějších předpisů

Nařízení vlády č. 390/2021 Sb., o bližších podmínkách poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čistících a dezinfekčních prostředků, ve znění pozdějších předpisů

Nařízení vlády č. 375/2017 Sb., o vzhledu, umístění a provedení bezpečnostních značek a značení a zavedení signálů, ve znění pozdějších předpisů

Nařízení vlády č. 290/1995 Sb., kterým se stanoví seznam nemocí z povolání, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 125/1993 Sb., kterou se stanoví podmínky a sazby zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 180/2015 Sb., o pracích a pracovištích, které jsou zakázány těhotným zaměstnankyním, zaměstnankyním, které kojí a zaměstnankyním-matkám do konce devátého měsíce po porodu, o pracích a pracovištích, které jsou zakázány mladistvým zaměstnancům, a o podmínkách, za nichž mohou mladiství zaměstnanci výjimečně tyto práce konat z důvodu přípravy povolání, ve znění pozdějších předpisů“⁷

⁷ Ministerstvo vnitra České republiky. Online. Dostupné z: <https://www.e-sbirka.cz>. Citováno [2025-01-29].

Dodržování právních předpisů v oblasti BOZP podléhá státnímu odbornému dozoru, který vykonává především Státní úřad inspekce práce a oblastní inspektoráty práce. Tyto orgány sledují, zda zaměstnavatelé i zaměstnanci plní své zákonné povinnosti a přijímají opatření k zajištění bezpečného pracovního prostředí. Kontrola zahrnuje nejen dodržování národní legislativy, ale také aplikaci předpisů vycházejících ze směrnic Evropské unie, které jsou pro členské státy závazné a musí být začleněny do jejich právních systémů. Základním dokumentem v této oblasti je rámcová směrnice o BOZP (89/391/EHS), která stanovuje obecné zásady prevence rizik, odpovědnosti zaměstnavatelů a práv zaměstnanců v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Na jejím základě byly přijaty další specializované směrnice zaměřené na konkrétní rizika, jako je práce ve výškách, manipulace s nebezpečnými látkami či ergonomie pracovního prostředí. Tyto směrnice nejen zajišťují vysoký standard ochrany pracovníků, ale také přispívají k jednotné regulaci bezpečnostních opatření v rámci celé Evropské unie.⁸

V České republice, včetně Policie ČR, je dodržování BOZP podle zákona 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, kladeno do kompetence státního dozoru, konkrétně Státního úřadu inspekce práce a oblastních inspektorátů. Tyto orgány kontrolují, zda jsou plněny povinnosti v oblasti ochrany zdraví, hygienických podmínek, prevence nemocí a pravidelných lékařských prohlídek. Kontrola se zaměřuje na eliminaci škodlivých faktorů, jako je hluk, vibrace nebo infekční rizika, čímž se zajišťuje bezpečné pracovní prostředí pro policisty.⁹

2.3 Základní pojmy v bezpečnosti a ochraně zdraví při práci

BOZP se v určitých aspektech liší v závislosti na typu vykonávané práce a specifikách pracovního prostředí, avšak některé základní principy a pojmy zůstávají shodné nebo velmi podobné. Tato oblast zahrnuje širokou škálu témat a opatření, přičemž všechna musí odpovídat zákonným požadavkům a normám. Vzhledem k této rozmanitosti je klíčové některé pojmy a zásady podrobněji vysvětlit, aby bylo zajištěno jejich správné pochopení a aplikace v praxi. Správná interpretace a implementace těchto

⁸ Ministerstvo vnitra České republiky. Online. Dostupné z: <https://www.e-sbirka.cz/sb/2006/262/2025-01-01?f=262%2F2006&zalozka=text>. Citováno [2025-01-30].

⁹ ČESKO. Úplné znění. Zákony III. 2021: úplné znění. Aktualizace III/1, II/2021. Český Těšín: Poradce, s.r.o., 2021. 128 s. ISSN 1802-8373.

pravidel přispívá nejen k vyšší úrovni bezpečnosti, ale také k efektivní prevenci pracovních úrazů a nemocí z povolání.¹⁰

2.3.1 Povinnosti zaměstnavatele, povinnosti a práva zaměstnance

Povinnosti zaměstnavatele

Zaměstnavatel má zásadní povinnost zajistit bezpečnost a ochranu zdraví při práci tak, aby pracovní prostředí bylo bezpečné a neohrožovalo zdraví zaměstnanců ani dalších osob, které se na pracovišti nacházejí a o nichž zaměstnavatel ví. Opatření přijatá v rámci BOZP slouží k prevenci rizik spojených s výkonem práce, přičemž zaměstnavatel nesmí přenášet jakoukoli odpovědnost za tato opatření nebo s nimi spojené náklady na zaměstnance, a to ani přímo, ani nepřímo. Jedním z klíčových úkolů zaměstnavatele je nepřetržité monitorování pracovního prostředí a identifikace možných rizik. V případě, že jsou na pracovišti zjištěna nebezpečí nebo nedostatky, je nutné je důkladně vyhodnotit a bezodkladně přijmout odpovídající opatření k jejich odstranění nebo alespoň minimalizaci.¹¹ Tato opatření by měla být pravidelně přezkoumávána a upravována podle aktuálních pracovních podmínek a nových skutečností. Zaměstnavatel je rovněž odpovědný za kontrolu účinnosti zavedených opatření, za jejich soustavné dodržování a za pravidelné informování zaměstnanců o všech relevantních otázkách BOZP, včetně nových rizik a přijatých preventivních opatření. Dále musí zajistit, aby zaměstnanci nevykonávali zakázané práce nebo takové, které by byly nad jejich fyzické schopnosti či neodpovídaly jejich zdravotní způsobilosti. Zaměstnavatel má rovněž povinnost zaměstnance informovat o zařazení jejich práce do příslušné kategorie, o pracovnělékařských službách, na které mají nárok, o nutnosti absolvování lékařských prohlídek a případného očkování. Kromě toho je povinen zajistit poskytnutí první pomoci na pracovišti, umožnit zaměstnancům přístup k evidenci BOZP, zajistit dodržování zákazu kouření na pracovištích vymezených zvláštními právními předpisy a dbát na to, aby veškerá pracoviště splňovala bezpečnostní a hygienické normy. Tato opatření nejen chrání zdraví a životy zaměstnanců, ale zároveň přispívají ke snížení pracovních úrazů

¹⁰ VALA, Jiří. *100 let BOZP 1918-2018*. 1. vyd. Výzkumný ústav bezpečnosti práce, PRAHA 2018. 9 str.. Online. Dostupné z: <https://www.bozpinfo.cz/sites/default/files/obsah/super-obsah/100-let-bozp-1918-2018/soubory/100-let-bozp-1918-2018-elektronicka-publikace.pdf>. Citováno [2025-01-30].

¹¹ ERÉNYI, Tereza. a kol. *Základy pracovního práva, 2. aktualizované vydání*. 2 vyd. Ostrava: Key Publishing, 2012. 110-111 s. ISBN 978-80-7418-147-4.

a nemocí z povolání, čímž se snižuje i administrativní a finanční zátěž pro zaměstnavatele i stát.¹²

Povinnosti a práva zaměstnance

Zaměstnanci je zaručeno právo na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, což zahrnuje i právo na informace o rizicích spojených s vykonávanou činností a o přijatých preventivních opatřeních. Má právo odmítnout vykonávat pracovní úkoly, pokud by při nich hrozilo ohrožení jeho zdraví či života nebo zdraví jiných osob na pracovišti. Kromě těchto práv však zaměstnanec nese i odpovědnost za spoluúčast na vytváření a udržování bezpečného pracovního prostředí. Je povinen se aktivně podílet na dodržování a zlepšování BOZP, což zahrnuje účast na školeních, respektování stanovených pracovních podmínek a předpisů, a plnění pokynů zaměstnavatele. Také se musí podrobit pravidelným pracovnělékařským prohlídkám, aby byla zajištěna jeho zdravotní způsobilost pro vykonávanou práci. Na pracovišti je přísně zakázáno užívat alkoholické nápoje nebo jiné návykové látky, a v případě podezření může být zaměstnanec vyzván k dechové zkoušce nebo testu na přítomnost těchto látek. Zaměstnanec je povinen vykonávat své pracovní úkoly v souladu s jeho schopnostmi a znalostmi, řídit se pokyny nadřízených, spolupracovat s kolegy a dodržovat veškeré právní předpisy. V případě, že mu byly svěřeny určité prostředky, je odpovědný za jejich řádné a efektivní využívání. V případě pracovního úrazu je povinen okamžitě tuto skutečnost nahlásit a spolupracovat na jeho vyšetření, aby byla zjištěna příčina a přijata opatření k prevenci podobných incidentů v budoucnosti.¹³

2.3.2 Poškození zdraví

Ačkoliv je naprosto nemožné úplně eliminovat riziko pracovních úrazů nebo nemocí z povolání, je možné jejich výskyt výrazně snížit přijetím vhodných opatření a implementací efektivního systému bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. I s těmi nejlepšími postupy řízení bezpečnosti nelze zaručit nulový výskyt těchto událostí, ale můžeme podstatně snížit jejich pravděpodobnost a minimalizovat následky. Klíčové je mít jasně definovaný systém, který bude zaměstnanci i zaměstnavateli známý a který

¹² Ministerstvo vnitra České republiky. Online. Dostupné z: <https://www.e-sbirka.cz/sb/2006/262/2025-01-01?f=262%2F2006&zalozka=text>. Citováno [2025-01-29].

¹³ HORECKÝ, Jan a kolektiv. *Zdraví a práce*. 1.vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2018, 68 s. Spisy Právnické fakulty Masarykovo univerzity, řada teoretická, Edice Scientia, sv. č. 639. ISBN 978-80-210-9150-4.

bude sloužit jako návod, jak správně reagovat při vzniku nebezpečných situací. Zdravotní poškození, které může vzniknout v pracovním prostředí, je zákonem kategorizováno do několika oblastí. Patří sem pracovní úrazy, které jsou definovány jako neplánované události vedoucí k poškození zdraví během výkonu práce. Dále se jedná o nemoci z povolání, které jsou spojeny s dlouhodobým vystavením rizikům specifickým pro určitou profesi. Existují také situace, kdy dojde k ohrožení zdraví pracovníka, které může vést k nemoci z povolání, i když nemoc ještě nebyla diagnostikována. Kromě těchto specifických kategorií je tu i širší pojem "jiné škody na zdraví", což zahrnuje poškození zdraví, které není přímo spojeno s pracovním úrazem a není zahrnuto v seznamu nemocí povolání, ale má původ v pracovních podmínkách, jako jsou například chronické zdravotní problémy vznikající v důsledku dlouhodobé nevhodné ergonomie nebo pracovní zátěže. Celkově tedy jde o potřebu mít systém, který dokáže nejen zabránit vzniku těchto problémů, ale i včasné je identifikovat, minimalizovat a efektivně řešit.¹⁴

Pracovní úrazy

Pracovní úrazy jsou definovány jako poškození zdraví nebo smrt zaměstnance, k nimž došlo v důsledku náhlých, krátkodobých nebo násilných vnějších vlivů, a to při plnění pracovních úkolů nebo v souvislosti s nimi. Tato definice zahrnuje nejen úrazy přímo vzniklé při vykonávání práce, ale i úrazy, které mají původ v činnostech prováděných za účelem splnění pracovních úkolů. Pracovní úrazy můžeme rozdělit do několika kategorií na základě závažnosti následků:¹⁵

Smrtelné pracovní úrazy – jedná se o úrazy, po jejichž utrpení zaměstnanec zemře, a to nejpozději do jednoho roku od vzniku úrazu. Tato kategorie je jednoznačně nejzávažnější a je spojena s nejvyššími důsledky nejen pro zaměstnance, ale i pro zaměstnavatele.

Závažné pracovní úrazy – zahrnují úrazy, které si vyžádaly hospitalizaci zaměstnance na více než pět dní. Tato kategorie ukazuje, že úraz měl vážný dopad na zdraví postiženého a vyžaduje si intenzivní lékařskou péči.

Ostatní pracovní úrazy – sem spadají úrazy, jejichž důsledkem je pracovní neschopnost trvající déle než tři kalendářní dny. Ačkoliv jsou tyto úrazy méně závažné

¹⁴ SOKOL, M.; VOREL, F.; DOBIÁŠ, M.; VOJTÍŠEK, T. *Odškodnění bolesti a trvalých následků u pracovních a nepracovních úrazů*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016. 49-57 s. ISBN 978-80-7380-610-1.

¹⁵ GALVAS, Milan; GREGOROVÁ, Zdeňka; HRABCOVÁ, Dana. *Základy pracovního práva*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2010. 240-241 s. ISBN 978-80-7380-243-1.

než předchozí dvě kategorie, stále mají negativní vliv na zdraví zaměstnance a jeho schopnost vykonávat práci.

Toto rozdělení pomáhá nejen k hodnocení závažnosti úrazů, ale i k efektivnímu přístupu k prevenci, vyhodnocování rizik a přijetí opatření na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví na pracovištích. Vše, co se týká pracovních úrazů, jejich evidence, hlášení a zasílání záznamů, je podrobně upraveno v Nařízení vlády č. 201/2010 Sb., o způsobu evidence úrazů, hlášení a zasílání záznamu o úraze, ve znění pozdějších předpisů, které stanovuje postupy pro hlášení úrazů, formu a lhůty pro jejich evidenci a zasílání příslušným orgánům, čímž zajišťuje správné plnění právních povinností zaměstnavatelů a přispívá k prevenci dalších nehod a zajištění bezpečného pracovního prostředí. Nařízení vlády č. 276/2015 Sb., o odškodňování bolesti a ztížení společenského uplatnění způsobené pracovním úrazem nebo nemocí z povolání, stanovuje pravidla pro odškodňování bolesti a ztížení společenského uplatnění při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání. Újma se hodnotí bodovým systémem, kde každý bod má stanovenou hodnotu odvozenou od průměrné mzdy. Ošetřující lékař určuje počet bodů podle tabulek uvedených v nařízení. V případě sporu o výši odškodnění se lze obrátit na soud. Náhradu škody dále upravuje zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, který řeší i náhradu za ztrátu výdělku, náklady na léčení či snížení důchodu.¹⁶

Nemoci z povolání

Nemoci z povolání jsou specifická onemocnění, která vznikají v důsledku dlouhodobého nebo opakovaného vystavení škodlivým faktorům v pracovním prostředí. Mezi tyto faktory patří chemické látky, fyzikální vlivy, biologické činitele nebo jiné škodlivé podmínky spojené s výkonem určité profese. Aby bylo onemocnění uznáno jako nemoc z povolání, musí být uvedeno v oficiálním seznamu nemocí z povolání, který stanovuje konkrétní diagnózy, podmínky jejich vzniku a profesní expozici nezbytnou pro jejich uznání. Tento seznam je upraven příslušnými právními předpisy, které určují nejen samotné kategorie nemocí, ale také postup jejich uznávání, včetně lékařského posouzení a možnosti kompenzace postižených osob. Uznání nemoci z povolání tak závisí na

¹⁶ SOKOL, M.; VOREL, F.; DOBIÁŠ, M.; VOJTÍŠEK, T. *Odškodnění bolesti a trvalých následků u pracovních a nepracovních úrazů*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016. 49 s. ISBN 978-80-7380-610-1.

splnění přesně definovaných kritérií, která zohledňují míru a délku expozice rizikovým faktorům a její prokazatelný vliv na zdravotní stav postiženého pracovníka..¹⁷

Nemoci z povolání lze dělit podle několika kritérií:

1. Podle doby trvání a možnosti vyléčení

- a) Chronické (trvalé) nemoci – Mají dlouhodobý nebo trvalý charakter, často neléčitelné (např. silikóza, azbestóza).
- b) Dočasné nemoci – Mohou se vyléčit nebo vymizet po ukončení expozice rizikovým faktorům (např. některé kožní ekzémy, akutní otravy).

2. Podle původce onemocnění

- a) Nemoci způsobené fyzikálními faktory (např. hlukem, vibracemi, tlakem, zářením).
- b) Nemoci způsobené chemickými látkami (např. otravy těžkými kovy, chemické popáleniny).
- c) Nemoci způsobené biologickými faktory (např. tuberkulóza, leptospiróza).

3. Podle postižených orgánů či systémů

- a) Nemoci dýchacích cest (např. pneumokoniózy, astma).
- b) Nemoci kůže (např. ekzémy, kontaktní dermatitidy).
- c) Nemoci pohybového aparátu (např. syndrom karpálního tunelu, nemoci páteře).
- d) Nemoci nervového systému (např. otravy neurotoxickými látkami, neuropatie způsobené vibracemi).

4. Podle právního uznání

- a) Nemoci uvedené v seznamu nemocí z povolání – Oficiálně uznané a kompenzované státem.

¹⁷ČESKO. Úplné znění. Pracovněprávní předpisy; Zaměstnanost. Ostrava: Sagit, 2024. 51-60 s. ISBN 978-80-7488-624-9.

- b) Nemoci nespecifikované v seznamu – Mohou být uznány individuálně, pokud je prokázána souvislost s výkonem práce.¹⁸

Předpisy týkající se nemocí z povolání byly aktualizovány v nařízení vlády č. 506/2021 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 290/1995 Sb., kterým se stanoví seznam nemocí z povolání, ve znění pozdějších předpisů. Tato novela přinesla několik důležitých změn v oblasti nemocí z povolání. Mezi hlavní novinky patří zařazení chronických onemocnění bederní páteře, která jsou způsobena dlouhodobým přetěžováním při těžké fyzické práci, což je časté u profesí, kde je pracovník vystaven těžké manuální práci. Tato onemocnění jsou klasifikována jako nemoci z povolání, pokud jsou spojena s dočasnou pracovní neschopností trvající alespoň 12 měsíců během posledních 3 let. Důležitým kritériem pro uznání této nemoci je také neurologické vyšetření, které hodnotí závažnost onemocnění na základě 7 různých parametrů. Kromě chronických onemocnění bederní páteře byly do seznamu nemocí z povolání přidány také nemoci přenosné a parazitární, které mohou být získány v pracovní sféře, pokud je pracovník vystaven určitým rizikům, například v oblasti zdravotní péče nebo při práci s infekčními materiály. Tato nařízení a vyhlášky se zaměřují na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví na pracovištích, a to jak pro prevenci vzniku nemocí z povolání, tak pro správné uznání těchto nemocí a následné poskytnutí odpovídajících právních a zdravotních nároků zaměstnancům, kteří těmito nemocemi trpí.¹⁹

2.3.3 Kategorizace prací, rizikové práce a rizikové faktory

Práce jsou rozděleny do čtyř hlavních kategorií podle míry výskytu rizikových faktorů a jejich potenciální nebezpečnosti pro zdraví. Kategorie 2 je dále rozdělena na dvě podkategorie. Tento proces kategorizace je důležitý pro identifikaci možných rizik, která mohou mít dlouhodobý negativní vliv na zdraví zaměstnanců, a pro zavedení opatření na jejich zmírnění. Kategorizace prací je hodnocení vlivu rizikových faktorů a úrovně zátěže pracovních podmínek na zdraví pracovníků. Tento proces musí být dokončen nejpozději do 30 dnů od zahájení práce a na jeho základě je pracovní činnost zařazena do jedné z pěti kategorií.²⁰

¹⁸ Ministerstvo vnitra České republiky. Online. Dostupné z <https://www.e-sbirka.cz/sb/2021/506?zalozka=text>. Citováno [2025-01-29].

¹⁹ Ministerstvo vnitra České republiky. Online. Dostupné z <https://www.e-sbirka.cz/sb/2021/506?zalozka=text>. Citováno [2025-01-30].

²⁰ Ministerstvo vnitra České republiky. Online. Dostupné z: <https://www.e-sbirka.cz/sb/2003/432?zalozka=text>. Citováno [2025-01-28].

Kategorie 1 označuje tzv. bezrizikovou práci, která nepředstavuje žádný významný negativní vliv na zdraví zaměstnanců. I když to neznámá, že není možné, aby došlo k nějakému riziku, při této práci nejsou přítomny faktory, které by mohly ohrozit zdraví, jak je definováno v seznamu třinácti rizikových faktorů. Příkladem této kategorie jsou administrativní pozice.

Kategorie 2 zahrnuje práce s mírnými riziky, kde je předpoklad, že negativní vliv na zdraví bude pouze výjimečný a týkat se pouze vnímavých jednotlivců. V těchto pracích není překročen hygienický limit rizikových faktorů. Typickými příklady jsou činnosti spojené s monotónními úkoly nebo manipulace s břemeny o hmotnosti 30–50 kg pro muže a 15–20 kg pro ženy.

Kategorie 2R je podkategorií, která zahrnuje práce, které by se normálně zařadily do kategorie 2, ale na základě výsledků měření rizikových faktorů mají hodnoty, které jsou na hranici limitu a tedy představují vyšší riziko. Tyto práce jsou považovány za rizikové na základě rozhodnutí příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví.

Kategorie 3 označuje rizikové práce, u nichž jsou překračovány hygienické limity. U těchto prací není expozice rizikových faktorů dostatečně snížena technickými, organizačními nebo jinými opatřeními, což vede k opakovanému výskytu nemocí z povolání. Mezi typické příklady patří povolání jako svářeč, skladník, lakýrník nebo masér.

Kategorie 4 zahrnuje práce s vysokým rizikem ohrožení zdraví, které nelze dostatečně omezit ani při použití dostupných ochranných opatření. Tato práce zahrnuje činnosti v prostředí s vysokou prašností, extrémním teplem nebo velkým hlukem.²¹

Aby byla kategorizace aktuální, je nezbytné pravidelně provádět kontroly pracovních podmínek, aby se zajistilo, že došlo k případným změnám, které by mohly ovlivnit zařazení práce do příslušné kategorie. Kromě toho je nutné vést evidenci o vystavení zaměstnanců rizikovým faktorům a délce jejich expozice. V České republice je k těmto účelům vytvořen Národní zdravotnický informační systém, který propojuje různé zdravotnické registry a eviduje například informace o prováděných kontrolách. Dle vyhlášky č. 432/2003 Sb., která stanoví podmínky pro zařazování prací do jednotlivých kategorií, limitní hodnoty pro biologické expoziční testy, podmínky odběru biologického

²¹ Ministerstvo vnitra České republiky. Online. Dostupné z: <https://www.e-sbirka.cz/sb/2003/432?zalozka=text>. Citováno [2025-01-30].

materiálu a hlášení prací s azbestem a biologickými činiteli, je definováno třináct rizikových faktorů, které ovlivňují zařazení práce do příslušné kategorie. Mezi tyto faktory patří hluk, prach, vibrace, fyzická zátěž, chemické látky, psychická zátěž, zraková zátěž, zátěž teplem, zátěž chladem, práce s biologickými činiteli, práce ve zvýšeném tlaku, pracovní pohoda a neionizující záření.²²

2.3.4 Osobní ochranné pracovní prostředky a bezpečnostní značky

Osobní ochranné pracovní prostředky jsou nezbytné v případech, kdy není možné dostatečně snížit nebo eliminovat rizika pomocí kolektivní ochrany nebo organizačních opatření. Osobní ochranné pracovní prostředky (dále jen OOPP) jsou takové prostředky, které chrání pracovníky před nebezpečími, nepoškozují jejich zdraví, nebrání v práci a splňují podmínky stanovené právními předpisy. Tyto prostředky musí být vhodné pro podmínky na pracovišti a zohledňovat ergonomii a zdravotní stav pracovníka. Výběr OOPP musí být pečlivý, aby odpovídaly fyzickým charakteristikám zaměstnanců a jejich specifickým potřebám. Pokud je používáno více prostředků, musí být jejich kombinace kompatibilní. Zaměstnanci musí být také řádně vyškoleni, jak prostředky správně používat. U rizikových prací je nošení OOPP povinné po celou pracovní dobu, a navíc musí být určeny bezpečnostní přestávky. Všechny OOPP musí splňovat požadavky uvedené v nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č. 2016/425 o osobních ochranných prostředcích. Toto nařízení, které nahradilo směrnici Rady 89/686/EHS, stanovuje specifické požadavky na ochranné prostředky a jejich označení, které musí být v souladu s evropskými normami.²³

Příklady OOPP, které jsou rozděleny na základě přílohy č. 2 k nařízení vlády č. 390/2021 Sb., o bližších podmínkách poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čisticích a dezinfekčních prostředků, ve znění pozdějších předpisů:

„Prostředky k ochraně hlavy – přilba, kukla, síťka na vlasy proti zachycení,

Prostředky k ochraně sluchu – mušlové chrániče sluchu, zátkové chrániče sluchu,

Prostředky k ochraně očí a obličeje – ochranné brýle, obličejový štít,

²² Ministerstvo vnitra České republiky. Online. Dostupné z: <https://www.e-sbirka.cz/sb/2003/432?zalozka=text>. Citováno [2025-01-31].

²³ Evropská Unie. Online. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1738248008128&uri=CELEX%3A32016R0425>. Citováno [2025-01-30].

Prostředky k ochraně dýchacích orgánů – filtrační zařízení, izolační zařízení včetně dýchacích přístrojů, potápěčské vybavení,

Prostředky k ochraně rukou a paží – rukavice, návleky na paže či prsty,

Prostředky k ochraně nohou a k ochraně před uklouznutím – obuv, snímatelné chrániče nártu, chrániče kolen,

Prostředky k ochraně pokožky – ochranné krémy, které se dají používat spolu s dalšími osobními ochrannými prostředky,

Prostředky k ochraně těla a/nebo další ochraně pokožky – prostředky na ochranu proti pádům z výšky, ochranné oděvy, záchranné vesty, reflexní oděvy.”²⁴

Bezpečnostní značky jsou klíčovým nástrojem pro zajištění prevence a ochrany zdraví při práci. Tyto značky musí být používány v souladu s právními předpisy a technickými normami, které stanovují specifické požadavky. Jsou povinné na všech pracovištích, kde může během práce dojít k ohrožení zdraví pracovníků. Podle předpisů se bezpečnostní značky dělí do čtyř základních kategorií podle jejich účelu: značky zákazu, příkazu, výstrahy a informativní značky. Bezpečnostní značky mohou mít různé formy a mohou být vyrobeny z různých materiálů. Pokud nejsou vyrobeny z reflexního materiálu, je nezbytné zajistit jejich osvětlení, zejména v prostředí s nízkou viditelností. Správné umístění těchto značek na pracovišti je rovněž velmi důležité a musí být v souladu s platnými právními předpisy. Zaměstnavatel je odpovědný za správné umístění a udržování těchto značek, aby zajistil bezpečnost zaměstnanců.²⁵

2.3.5 Školení

Koncept školení v oblasti BOZP není v předpisech přesně vymezen, ale v praxi se běžně používá. Každý zaměstnavatel přizpůsobí školení konkrétním podmínkám dané práce, aby bylo co nejefektivnější. Podle právních předpisů je zaměstnavatel povinen zajistit školení svých zaměstnanců v oblasti právních předpisů, odborných znalostí a specifických požadavků vztahujících se k jejich práci, a to včetně rizik, která jsou s prací spojena. Zaměstnavatelé musí zajistit, aby byli zaměstnanci seznámeni s pracovním prostředím firmy a aby byly zásady bezpečnosti a ochrany zdraví pravidelně dodržovány a kontrolovány. Školení může mít různé formy, jako je například

²⁴ Ministerstvo vnitra České republiky. Online. Dostupné z: <https://www.e-sbirka.cz/sb/2021/390?zalozka=text>. Citováno [2025-01-30].

²⁵ Ministerstvo vnitra České republiky. Online. Dostupné z: <https://www.e-sbirka.cz/sb/2006/309?zalozka=text>. Citováno [2025-01-28].

prezenční školení, e-learning nebo kombinace obou. Tato kombinace může přinést lepší výsledky, protože umožňuje pracovníkům klást otázky k nejasnostem, které se mohou objevit při e-learningovém školení, nebo upřesnit informace, které nebyly dostatečně vysvětleny. Klíčové je zajistit kvalitní obsah školení a efektivní způsob jeho prezentace. Součástí školení může být i přezkoušení znalostí, které zaměstnanci získali během školení. Přezkoušení může mít formu ústního testu, písemného nebo elektronického testu. Pomocí tohoto přezkoušení může zaměstnavatel zjistit, zda školení splnilo svůj účel a zda zaměstnanec porozuměl předaným informacím. V případě potřeby může upravit obsah školení, aby bylo efektivnější a srozumitelnější. Přezkoušení by nemělo být příliš dlouhé, aby zaměstnanci nebyli zahlceni a mohli se na něj soustředit. Alternativně může být přezkoušení nahrazeno dotazy na závěr školení, což může zaměstnancům pomoci utřídit informace a položit otázky, které je během školení napadly. Tato metoda může být pro zaměstnance pohodlnější a přispět k lepšímu pochopení tématu.²⁶

²⁶ Ministerstvo vnitra České republiky. Online. Dostupné z: <https://www.e-sbirka.cz/sb/2006/262/2025-01-01?f=262%2F2006&zalozka=text>. Citováno [2025-01-31].

3 Policie České republiky

Policie České republiky je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor, jehož hlavním úkolem je sloužit veřejnosti. „*Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu.*“²⁷ Činnost policie se řídí zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

Policie ČR byla zřízena 15. července 1991 jako nástupnická organizace českých složek Sboru národní bezpečnosti. Vrcholným orgánem vzniklým z Hlavního velitelství Veřejné bezpečnosti (dále jen VB) bylo Policejní ředitelství, které vedl policejní ředitel podřízený ministrovi vnitra. Na řízení a zajištění policie se podílely i útvary Ministerstva vnitra ČR. Organizačně se policie členila na správy krajů, okresní, městská a obvodní ředitelství, přičemž tyto struktury navazovaly na původní správy VB. „*V roce 1992 byla ale tato kategorizace pozměněna a v roce 1993 byla rozšířena působnost služby kriminální policie, služby ochrany ekonomických zájmů (protikorupční služby), kriminalistickotechnické a expertizní služby, vyšetřovací a ochranné služby. Novými službami, které policie převzala od federální policie byly letecká služba, služba rychlého nasazení a služba cizinecké a pohraniční policii.*“²⁸

Policie ČR je součástí Ministerstva vnitra ČR a je řízena policejním prezidiem v jehož čele stojí policejní prezident, který je jmenován a odvoláván ministrem vnitra se souhlasem vlády. Struktura policie se skládá z policejního prezidia, útvarů s celostátní působností, krajských ředitelství a dalších útvarů zřízených v rámci krajských ředitelství. Mezi hlavní služby policie patří pořádková policie, dopravní policie, cizinecká policie, ochranná služba a kriminální policie a vyšetřování.²⁹

Největší zastoupení v rámci policie má pořádková služba. Její příslušníci musí disponovat všeobecným přehledem v oblasti právních předpisů a norem, ale také musí splňovat požadavky na fyzickou a psychickou zdatnost. Výkon této služby zajišťují obvodní oddělení, která se starají o ochranu osob a majetku, dozor nad veřejným

²⁷ ŠKODA, J.; VAVERA, F.; ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. 11 s. ISBN 978-80-7380-447-3.

²⁸ Policie České republiky. Online. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/30-let-policie-ceske-republiky.aspx>. Citováno [2025-02-15].

²⁹ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014. 1-2 s. ISBN 978-80-7400-543-5.

pořádkem a také o plnění úkolů spojených s bezpečností v dopravě.³⁰ Specifickou složkou pořádkové policie jsou tzv. prvosledové hlídky. Hlavní náplní prvosledových hlídek, je případný zásah proti aktivnímu střelci, včetně jeho eliminace, a zákroky proti teroristickým činům. Z tohoto důvodu musí být tyto hlídky proškoleny a musí se zúčastnit výcviků s tím spojených. Prvosledové hlídky mají mimo výše zmíněné úkoly také přidáné činnosti, které jsou upraveny Ředitelstvím služby pořádkové policie Policejního prezidia ČR. Dále musí být vybaveny speciálním vybavením, které mají ve vozidlech, které jsou pro tyto účely speciálně vybrány a vybaveny, a také vybavením, které mají příslušníci přímo u sebe. Tito policisté jsou pravidelně školeni a absolvují specializovaný výcvik. Zároveň disponují speciální výbavou, kterou mají jak ve svých vozidlech, tak i k dispozici přímo u sebe.³¹

Organizace a činnost policejních služeb v České republice je komplexní a dynamický proces, který se neustále přizpůsobuje měnícím se podmínkám, legislativním úpravám a aktuálním výzvám v oblasti bezpečnosti. Policie je strukturována do různých útvarů, z nichž každý má specifické úkoly a pravomoci zaměřené na udržování veřejného pořádku, prevenci kriminality a ochranu občanů. Systém policejní organizace se postupně modernizuje a integruje evropské trendy a standardy, což se odráží i v legislativních změnách, které ovlivňují způsob její činnosti. Součástí policejní práce je rovněž úzká spolupráce s dalšími státními orgány a institucemi, což je nezbytné pro efektivní plnění úkolů v oblasti prevence a řešení bezpečnostních problémů.³²

Policie ČR je zároveň jednou ze základních složek integrovaného záchranného systému (dále jen IZS). Podílí se na zajištění podmínek pro záchranné akce, které provádějí další složky IZS. Činnost policie v rámci IZS se řídí příslušnou dokumentací, především zákonem č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému. Policie ČR v rámci této spolupráce koordinuje svou činnost s Hasičským záchranným sborem České

³⁰HRINKO, M. a kol. *Pořádková činnost policie*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2020. 15-16 s. ISBN 978-80-7380-793-1.

³¹HRINKO, M. a kol. *Prvosledové hlídky policie v systému ochrany měkkých cílů*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2023. 49 s. ISBN 978-80-7380-931-7.

³²HRUDKA, Josef. a kol. *Organizace a činnost policejních služeb*: stav k 1.1.2012. Praha: Police history, 2012. 11-35 s. ISBN 978-80-86477-56-5.

republiky, jednotkami požární ochrany zařazenými do plošného pokrytí kraje a také s poskytovateli zdravotnické záchranné služby.³³

Policie disponuje různými prostředky pro plnění svých úkolů. Prostředky, které má Policie ČR k dispozici, jsou donucovací prostředky, mezi které patří kupříkladu obušek a jiný úderný prostředek, zastavovací pás, slzotvorný prostředek, služební pes, služební zbraň, pouta a dále policisté využívají ochranné prostředky, kam spadá například výstroj příslušníků, balistická přilba, balistická vesta, rukavice proti prořezu atd..³⁴

3.1 BOZP u Policie České republiky

Právní úpravu BOZP u příslušníků Policie České republiky stanovuje několik klíčových předpisů. Mezi ně patří především zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů. Dále se v případech, na které tento zákon nedopadá, aplikuje zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů. Dalším důležitým předpisem je zákon č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci), který doplňuje výše uvedené zákony a stanoví dodatečné požadavky na BOZP v pracovněprávních vztazích i při poskytování služeb mimo ně. Opomenout nelze ani nařízení Ministerstva vnitra č. 56/2011 Sb., k zajištění plnění úkolů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při výkonu služby a při práci, která upravuje konkrétní opatření k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při výkonu služby a při práci u příslušníků Policie ČR. Toto nařízení v rámci složek řízených Ministerstvem vnitra stanoví pravidla pro:

„řízení, organizaci a zajišťování BOZP,

základní úkoly na úseku BOZP,

systém školení o BOZP,

řešení úrazů (hlášení, evidence, šetření),

*kontrolu činnosti“.*³⁵

³³HANUŠKA, Zdeněk; ADAMEC, Vilém; ŠENOVSKÝ, Michail; BREJZOVÁ, Iva. *Integrovaný záchranný systém*. 2. vydání. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2022. SPBI Spektrum. Červená řada; 40. 35 s. ISBN 978-80-7385-262-7.

³⁴Policie České republiky. Online. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vzdelavani-a-izs.aspx>. Citováno [2025-02-15].

³⁵Policie České republiky. Online. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/bozp.aspx>. Citováno [2025-02-15].

Toto téma úzce souvisí se služební přípravou, která je klíčovou součástí profesního vzdělávání každého nově nastupujícího policisty. Během této přípravy si noví policisté osvojují veškeré znalosti a dovednosti, které jsou nezbytné pro výkon služby a jsou stanovené zákonem. BOZP tvoří nedílnou součást celého služebního kurzu, jelikož se promítá do všech jeho oblastí a ovlivňuje každodenní činnost policistů v terénu i v administrativním prostředí. BOZP je zohledněna již od úvodního školení, které se zaměřuje na práva a povinnosti policistů v oblasti bezpečnosti práce. Důraz je kladen na prevenci úrazů a rizik spojených s výkonem služby. Součástí přípravy je také výuka bezpečného používání donucovacích prostředků, včetně hmatů, chvatů, obušku, pout či střelných zbraní, přičemž je prioritou nejen efektivita, ale i na minimalizace rizik pro zasahující policisty i další osoby. Dalším důležitým aspektem je výcvik v poskytování první pomoci, kde se policisté učí reagovat na různé krizové situace, včetně zranění kolegů, civilistů nebo pachatelů trestné činnosti. Součástí BOZP je rovněž školení zaměřené na řízení služebních vozidel, a to jak v běžném provozu, tak v krizových situacích, kdy je nutná rychlá a bezpečná jízda například při pronásledování pachatele nebo při zásahu na místě mimořádné události. Policisté jsou také vedeni k dodržování bezpečnostních opatření v rámci policejních budov, kde je nutné dbát na ochranu osobních údajů, zabezpečení služebních zbraní a jiného vybavení, ale i na správné postupy při pohybu v prostorách s omezeným přístupem. V neposlední řadě se BOZP promítá i do samotného výkonu služby, zejména při zásazích proti nebezpečným pachatelům, při demonstracích, dopravních kontrolách či při práci v krizových oblastech. Policisté jsou školeni na různé modelové situace, kde si osvojují taktiky bezpečného zákroku, komunikaci v krizových situacích i zvládání stresových momentů, které mohou mít přímý dopad na jejich fyzické a psychické zdraví. Díky komplexní služební přípravě, která zahrnuje všechny tyto aspekty, jsou policisté lépe připraveni nejen na ochranu veřejnosti, ale i na vlastní bezpečnost při výkonu své služby.³⁶

3.1.1 Základní povinnosti bezpečnostního sboru na úseku BOZP

Základní povinnosti bezpečnostního sboru na úseku BOZP se stanoví v § 87-91 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

³⁶ Policie České republiky. Online. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vzdelavani-a-izs.aspx>. Citováno [2025-02-15].

Mezi tyto povinnosti patří:

„vytvářet podmínky pro bezpečné, nezávadné a zdraví neohrožující prostředí pro výkon služby,

vyhledávat rizika možného ohrožení života a zdraví, zjišťovat jejich příčiny a zdroje a přijímat opatření k jejich odstranění nebo minimalizaci jejich působení,

zajistit příslušníkům školení o právních předpisech, služebních předpisech a rozkazech k zajištění BOZP, pravidelně prověřovat jejich znalosti, vyžadovat a kontrolovat jejich dodržování,

zajistit příslušníkům podle potřeb vykonávané služby ve vhodných intervalech dostatečné a přiměřené informace a rozkazy o BOZP; těhotné příslušnice, příslušnice do konce devátého měsíce po porodu a příslušnice, které kojí, informovat o rizicích spojených s výkonem služby a o opatřeních k ochraně jejich bezpečnosti nebo zdraví,

přijmout nezbytná opatření pro první pomoc,

zajistit vedení a ukládání zdravotní a jiné dokumentace o služebních úrazech a nemocech z povolání,

nepřipustit, aby příslušník vykonával službu, jejíž výkon by neodpovídal jeho zdravotní způsobilosti,

vést evidenci o školeních, informacích a rozkazech k BOZP,

zajistit dodržování zákazu kouření na služebnách, stanoveného zvláštními právními předpisy,

přízpůsobovat těhotným a kojícím příslušnicím na služebnách prostory pro jejich odpočinek,

pořizovat záznamy a vést evidenci o služebních úrazech a nemocech z povolání.”³⁷

3.1.2 Práva a základní povinnosti příslušníků na úseku BOZP

Práva a povinnosti příslušníků jsou stanovena v § 92 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů.

Příslušníci mají právo na zajištění BOZP ze strany bezpečnostního sboru, informace o rizicích výkonu služby a o opatřeních na ochranu před jejich působením,

³⁷Ministerstvo vnitra České republiky. Online. Dostupné z: <https://www.e-sbirka.cz/sb/2003/361?zalozka=text>. Citováno [2025-02-15].

informace o dalších důležitých skutečnostech, týkajících se zajištění BOZP a podílet se na vytváření zdravého a bezpečného služebního prostředí.³⁸

Příslušníci jsou povinni:

„dbát, umožňují-li to podmínky výkonu služby, o vlastní bezpečnost a ochranu zdraví, i o bezpečnost a zdraví osob, kterých se bezprostředně dotýká jejich jednání nebo opomenutí konání při výkonu služby,

***dodržovat** při výkonu služby právní předpisy a služební předpisy k zajištění BOZP,*

***dodržovat** stanovené postupy a používat osobní ochranné prostředky,*

***účastnit se** školení, zajišťovaných bezpečnostním sborem k BOZP a podrobovat se ověřování získaných znalostí,*

***oznamovat** vedoucímu příslušníkovi nedostatky a závady, které mohou ohrozit bezpečnost nebo zdraví příslušníků při výkonu služby, a podle možností se účastnit jejich odstraňování,*

***podrobit se** na výzvu služebního funkcionáře lékařskému a psychologickému vyšetření za účelem ověření zdravotní nebo osobnostní způsobilosti k výkonu služby,*

***podrobit se** na výzvu služebního funkcionáře testům fyzické způsobilosti k výkonu služby; vyžaduje-li to důležitý zájem služby, též vyšetření na polygrafu,*

***podrobovat se** lékařským prohlídkám, očkování, vyšetřením a diagnostickým zkouškám stanovených zvláštními právními předpisy,*

***nepožívat** alkoholické nápoje a nezneužívat ani jiné návykové látky ve služebnách, v době služby i mimo ně, nenastupovat pod jejich vlivem do služby a nekouřit ve služebnách, kde vykonávají službu i nekuřáci,*

***podrobit se** zjištění, zda není pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek, na rozkaz vedoucího příslušníka a*

***oznámít** vedoucímu příslušníkovi svůj úraz bez zbytečného odkladu, jestliže mu to jeho zdravotní stav dovolí, jakož i spolupracovat při vyšetřování jeho příčin.”³⁹*

³⁸Ministerstvo vnitra České republiky. Online. Dostupné z: <https://www.e-sbirka.cz/sb/2003/361?zalozka=text>. Citováno [2025-02-16].

³⁹Ministerstvo vnitra České republiky. Online. Dostupné z: <https://www.e-sbirka.cz/sb/2003/361?zalozka=text>. Citováno [2025-02-16].

3.2 Oblasti BOZP u Policie ČR

Oblasti BOZP u Policie ČR zahrnují široké spektrum opatření, která se zaměřují na ochranu zdraví a bezpečnost policistů v různých pracovních podmínkách. Mezi klíčové oblasti patří prevence pracovních úrazů, zajištění ochrany před nebezpečnými látkami a fyzickými riziky, stejně jako podpora psychické pohody a prevence stresu. Důraz je kladen také na ergonomii pracovního prostředí, která pomáhá minimalizovat riziko dlouhodobých zdravotních problémů.

3.2.1 Služební příprava

Služební příprava v rámci Policie ČR je klíčovým nástrojem pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví policistů při výkonu služby. Policisté čelí různým rizikům, včetně fyzické a psychické zátěže, a jsou srozuměni s tím, že je dána možnost vzniku úrazu, který může nastat při vykonávání jejich služebních povinností. Policisté jsou rovněž vystaveni dlouhodobým negativním vlivům pracovního prostředí, jako jsou nepřetržité směny, stresující situace a vystavení škodlivým faktorům, které mohou mít vliv na jejich zdraví. Služební příprava se proto zaměřuje nejen na odborné dovednosti, ale i na prevenci těchto rizik.

V rámci služební přípravy je kladen důraz na fyzickou kondici policistů, což pomáhá snižovat riziko úrazů a zvyšuje jejich výkonnost v krizových situacích, a na znalost zákonů a jiných předpisů, které jsou potřebné v rámci služby. Další součástí je výuka správného používání technických prostředků, jako jsou zbraně a služební vozidla, čímž se zvyšuje bezpečnost při výkonu služby. Služební příprava také zahrnuje prevenci před nemocemi a ochranu před škodlivými faktory, jako jsou například nadměrný hluk a ochrana očí při střeleckých cvičeních. Součástí přípravy jsou rovněž simulace krizových situací, které zajišťují správné reakce v nebezpečných okamžicích a přispívají k bezpečnosti policistů i veřejnosti. Důležitá je také psychologická příprava, která se zaměřuje na zvládání stresu a také může pomoci k prevenci syndromu vyhoření, což je důležité pro udržení psychické odolnosti policistů. Služební příprava je tedy nezbytná pro prevenci rizik a ochranu zdraví policistů, čímž přispívá k zajištění bezpečných pracovních podmínek v souladu s BOZP.⁴⁰

⁴⁰ Policie České republiky. Online. Dostupné z: <https://policie.gov.cz/clanek/utvar-policejniho-vzdelavani-a-sluzebni-pripravy.aspx?q=Y2hudW09Mg%3D%3D>. Citováno [2025-03-06].

3.2.2 Poskytování první pomoci

Poskytování první pomoci je v rámci Policie ČR klíčovým prvkem BOZP. Policisté jsou často vystaveni situacím, kde mohou být svědky úrazů nebo zdravotních komplikací, a proto je nezbytné, aby byli schopni poskytnout základní první pomoc zachraňující životy. V rámci služební přípravy se policisté školí v dovednostech, jako je resuscitace, ošetření krvácení, stabilizace zraněných osob a pomoc při záchvatech. Tyto schopnosti jsou důležité nejen pro zajištění zdraví a bezpečnosti samotných policistů, ale také pro rychlou a efektivní reakci v krizových situacích, což může výrazně ovlivnit výsledek záchrany života nebo zmírnění následků úrazu. Poskytování první pomoci tedy hraje zásadní roli nejen v prevenci rizik pro policisty, ale i pro ochranu zdraví osob, se kterými přicházejí do kontaktu při výkonu služby.

Policisté po absolvování základního kurzu první pomoci pokračují v dalším vzdělávání, které je zaměřeno na zdokonalování jejich dovedností. Tyto kurzy se mohou lišit podle specifického zařazení policisty, například zda je součástí prvosledové hlídky, nebo jiné služby u Policie ČR. Policisté v prvosledových hlídkách absolvují specializované kurzy, které zahrnují i pokročilé techniky první pomoci, jako je postup při zákroku AMOK (aktivní střelec), který zahrnuje nejen poskytnutí první pomoci, ale i třídění zraněných po eliminaci útočníka. Tento přístup zajišťuje, že policisté mají potřebné dovednosti pro efektivní a bezpečné jednání v krizových situacích.⁴¹

3.2.3 Školení řidičů

Policisté se v rámci školení zaměřují na správné řízení a provoz služebních vozidel, které zahrnují širokou škálu vozidel, jako jsou Škoda Octavia, Škoda Scala, Škoda Kodiaq, Škoda Superb, Hyundai Tucson, Audi S6, Toyota Hilux a VW Transporter, viz příloha č. 1. Tyto vozy jsou součástí výbavy Policie ČR, která musí pokrýt celou náplň služby. K tomu je nutné, aby příslušníci byli vyškoleni nejen na běžné řízení, ale i na prvky aktivní a pasivní bezpečnosti ve vozidlech. Mezi aktivní bezpečnostní prvky patří například ABS, ASR nebo adaptivní tempomat. Pasivní bezpečnost zahrnuje bezpečnostní pásy, airbagy a pevnou konstrukci karoserie. Policisté mají výjimku při používání pásů, pokud by jejich nošení bránilo rychlému opuštění vozidla při plnění služebních povinností, a to podle § 6 odst. 2 písm. c) zákona

⁴¹Policie České republiky. Online. Dostupné z: <https://policie.gov.cz/clanek/poskytovani-prvni-pomoci.aspx>. Citováno [2025-03-06].

č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, který uvádí, že řidič vozidla bezpečnostních sborů nemusí mít bezpečnostní pás, pokud by to bránilo rychlému opuštění vozidla při plnění služebních povinností. Všichni příslušníci, kteří řídí služební vozidla, musí podstoupit pravidelný výcvik, který zahrnuje jak teoretické prověrky, tak praktické jízdy. Školení je součástí služební přípravy a zahrnuje prověrky řídičských schopností, znalost právních předpisů, zdravotnickou přípravu, ovládání a údržbu vozidla. Po absolvování teoretické části a praktických testů získávají příslušníci oprávnění k řízení vozidel s výstražným zvukovým signálem. Praktický výcvik se provádí na tzv. Polygonu, kde se policisté učí řídit vozidlo při běžných, ale i krizových situacích, včetně krizové jízdy v noci. Pro vozy s rámem, které jsou využívány při speciálních situacích, je příslušník proškolen v kurzu PITSTOP manévr, který zahrnuje teoretickou přípravu formou e-learningu a praktické cvičení zaměřené na bezpečné zastavení vozidla pomocí rámu připevněného k přední části služebního vozidla.⁴²

3.2.4 Výcvik prvosledových hlídek

Prvosledové hlídky Policie ČR hrají klíčovou roli v prevenci kriminality a zajišťování veřejného pořádku. Jejich výcvik se soustředí na základní taktiky a dovednosti, které jsou nezbytné pro efektivní a rychlou reakci v krizových situacích. Součástí tohoto výcviku je i správné obsazování objektů a využívání dlouhých zbraní, zejména v případech, kdy je situace vysoce riziková, například při zásahu proti ozbrojeným pachatelům nebo při ochraně veřejného pořádku. Příslušníci prvosledových hlídek se učí, jak bezpečně a efektivně obsadit objekt, včetně koordinace se zásahovou jednotkou policie. Důraz je kladen na taktické postupy při vstupu do objektu, komunikaci mezi členy hlídky a správné nasazení dlouhých zbraní, jako jsou samopaly nebo pušky. Tento výcvik je důležitý nejen pro fyzickou připravenost policistů, ale i pro psychologickou odolnost, protože příslušníci prvosledových hlídek musí být schopni reagovat pod tlakem a v krátkém čase činit správná rozhodnutí.

V praxi výcvik zahrnuje i simulace reálných situací, kde jsou testovány dovednosti hlídky v obsazování různých typů objektů, a to jak v otevřených, tak i v

⁴² Policie České republiky. Online. Dostupné z: <https://policie.gov.cz/clanek/utvar-policejniho-vzdelavani-a-sluzebni-pripravy.aspx?q=Y2hudW09Mg%3D%3D>. Citováno [2025-03-06]

uzavřených prostorech. Cílem je připravit příslušníky na rychlé nasazení a zvládnutí krizových situací, které mohou nastat při výkonu jejich služby.⁴³

3.2.5 Osobní ochranné pracovní prostředky

Bezpečnostní sbor je povinen poskytovat příslušníkům osobní ochranné prostředky podle nařízení vlády č. 495/2001 Sb., kterým se stanoví rozsah a bližší podmínky poskytování osobních ochranných prostředků a mycích, čistících a dezinfekčních prostředků, ve znění pozdějších předpisů. Dále je nutné provádět také soustavnou kontrolu jejich používání. Bezpečnostní sbor nemůže místo osobních ochranných prostředků poskytovat peněžní náhrady.

Osobní ochranné prostředky zahrnují širokou škálu vybavení, které mají příslušníci k dispozici. Tyto prostředky se mohou lišit podle typu policejní služby, protože každá služba má specifickou náplň práce. Na základě vlastních služebních zkušeností příslušníka Policie ČR mohou představit některé z těchto prostředků. Mezi ně patří především reflexní prvky, které jsou součástí vybavení každé služby, ale nejvíce se využívají u dopravní policie, která se pohybuje převážně u pozemních komunikací a musí tak dodržovat určité zásady BOZP. Reflexní prvky jsou nezbytné jak ve dne, tak zejména v noci, kdy zajišťují viditelnost policisty. Tyto prvky jsou důležité při zastavování vozidel, kde musí být policista dobře viditelný pro řidiče, ale také při řešení dopravních nehod a dalších situacích na pozemních komunikacích. Mezi reflexní ochranné prostředky patří reflexní vesta, reflexní prvky na bundách, kalhotách, polokošilích a reflexní prvky na dalších oděvních součástkách, které jsou příslušníkům k dispozici, viz příloha č. 2. Dalšími osobními ochrannými prostředky jsou ty, které poskytují balistickou ochranu, například balistická helma, balistická vesta a balistický štít. Příslušníci mají k dispozici také taktické brýle a ochranné rukavice. Všechny tyto prostředky musí splňovat požadavky stanovené zákonem, nařízeními a vyhláškami, aby co nejlépe chránily život a zdraví příslušníků. Musí poskytovat potřebnou úroveň bezpečnosti při zákrocích a ochraně proti útokům pachatelů.⁴⁴

⁴³ HRINKO, M. a kol. *Prvosledové hlídky policie v systému ochrany měkkých cílů*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2023. 58 s. ISBN 978-80-7380-931-7.

⁴⁴ TUREČEK, Jaroslav. a kol. *Policejní technika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. 15-21 s. ISBN 978-80-7380-119-9.

Některé z nejdůležitějších osobních ochranných prostředků pro příslušníky především pořádkové policie budou podrobněji popsány v následujících odstavcích.

Balistická přilba

Balistická přilba chrání hlavu před údery, nárazy předmětů a střelami. Její balistická odolnost, stejně jako odolnost případného hledí, odpovídá třídě IIIA dle NIJ standardu 0106.01 pro balistické přilby, což znamená ochranu proti projektilům ráže 9 mm a 44 Magnum. Obličej může chránit průhledné hledí z netříštivého materiálu, které zajišťuje bezproblémové vidění. Hledí lze vyjmout nebo vyklopit. Přilba je opatřena popruhy pod bradu a vnitřním systémem pro nastavení velikosti obvodu hlavy. Její hmotnost je přibližně 3,5 kg.⁴⁵

Balistická vesta, nosič plátů

Balistická vesta slouží k ochraně těla a může být nošena pod oděvem nebo na oděvu. Policisté mají k dispozici skryté balistické vesty, které poskytují základní ochranu, a vesty určené pro nošení na oděvu, které nabízejí vyšší úroveň ochrany proti střelám. Ve služebních vozidlech Policie ČR jsou dostupné balistické vesty určené k nošení na oděvu, jejichž balistická odolnost odpovídá třídě IIIA dle NIJ standardu 0101.04, viz příloha č. 3. Tyto vesty chrání před střelami z krátkých zbraní, fragmenty a dalšími projektily. Pro zvýšení ochrany lze do vest vložit přídavné balistické pláty třídy IV dle NIJ standardu 0101.04, které poskytují nejvyšší možnou úroveň ochrany.⁴⁶

Nosič plátů slouží k ochraně těla a je určen pro nošení na oděvu. Na rozdíl od klasické balistické vesty neposkytuje sám o sobě balistickou ochranu, ale umožňuje vložení balistických plátů, které zajišťují požadovanou úroveň ochrany. Standardně je nosič plátů vybaven kapsami pro balistické pláty, které mohou dosahovat odolnosti až třídy IV dle NIJ standardu 0101.04. Tato třída poskytuje ochranu proti střelám z dlouhých zbraní, včetně puškových projektilů. Nosič plátů bývá vyroben z odolných materiálů a je opatřen nastavitelnými popruhy, které umožňují přizpůsobení velikosti a pohodlné nošení. Často je vybaven systémem MOLLE (Modular Lightweight Load-carrying

⁴⁵Policie České republiky. Online. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/prilba-balisticka-s-balistickeho-hledi-typ-nij-iii-a.aspx>. Citováno [2025-02-16]

⁴⁶Policie České republiky. Online. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vesta-balisticka-tezka-specialni-typ-nij-iii-a-iv-454585.aspx>. Citováno [2025-02-16]

Equipment, tedy Modulární lehký nosný systém) pro upevnění další výstroje, jako jsou sumky na zásobníky, lékárnička nebo další taktické vybavení, viz příloha č. 4.

Taktické brýle, taktické rukavice

Taktické brýle jsou součástí osobních ochranných prostředků příslušníka a zajišťují ochranu očí a zraku. Měly by být vybaveny balistickou ochranou, která zabráňuje jejich rozbití při zásahu střepinami, úlomky či při nárazech. Konstrukce brýlí musí umožňovat jejich pohodlné nošení bez omezení zorného pole a zároveň zajistit, aby při zákroku nepřekážely ani nesklouzávaly.

Taktické rukavice jsou klíčovou součástí ochranné výstroje příslušníků Policie ČR. Poskytují ochranu proti pořezání ostrými předměty, působení chemických látek, vysokým teplotám i mechanickému poranění. Důležitou funkcí je také prevence kontaktu s infekčními látkami při zákrocích proti nakaženým osobám nebo osobám bez domova. Nejčastěji jsou vyrobeny z odolné kůže, kterou lze kombinovat s gumovými rukavicemi pro lepší ochranu. Některé modely mají výztuhy na kloubech pro zvýšenou odolnost. Při výběru se klade důraz na rovnováhu mezi ochranou a obratností, aby příslušník nebyl omezen v manipulaci se zbraní a vybavením, viz příloha č. 5.

Balistický štít

Balistický štít je důležitým ochranným prvkem využívaným zejména prvosledovými hlídkami při zákrocích proti aktivním střelcům a dalších nebezpečných situacích. Slouží k ochraně policistů v místech, kde není možné využít jiný kryt, například v úzkých chodbách, na schodištích nebo v otevřených prostorech. Štít poskytuje balistickou ochranu třídy IIIA dle NIJ standardu 0101.04, což odpovídá úrovni ochrany balistické vesty. Je schopen zastavit střely z krátkých zbraní, jako jsou projektily ráže 9 mm a 44 Magnum, a zároveň chrání proti úlomkům a dalším fragmentům. Konstrukce balistického štítu je navržena tak, aby umožňovala snadnou manipulaci a pohyb při taktických operacích. Některé modely mohou být vybaveny průzorem z balistického skla, úchyty pro lepší ergonomii nebo integrovaným osvětlením pro použití ve špatných světelných podmínkách.⁴⁷

⁴⁷ Policie České republiky. Online. Dostupné z: <https://policie.gov.cz/clanek/prezentace-prvosledovych-hlidek.aspx>. Citováno [2025-02-16].

Výzbroj (zbraně)

Výzbroj, kterou Policie ČR používá při výkonu své služby, zahrnuje různé druhy střelných zbraní, mezi něž patří jak krátké, tak dlouhé zbraně. K těmto zbraním patří například pistole ČZ 75 D COMPACT (9 mm), která je standardní výzbrojí většiny policistů, viz příloha č. 6. Speciální pořádková jednotka má k dispozici pistoli GLOCK 17 (9 mm), s níž jsou její příslušníci pravidelně školeni a cvičí manipulaci i střelbu, viz příloha č. 7. K dalším zbraním, které používají spíše prvosledové hlídky, patří samopaly Heckler & Koch MP5 (9 mm) a Heckler & Koch G36 (5,56 mm), které jsou považovány za dlouhé střelné zbraně. Tyto zbraně jsou součástí výzbroje prvosledových jednotek, které jsou pravidelně školeny v oblasti bezpečné manipulace a efektivního použití těchto zbraní v různých operačních scénářích, viz příloha č. 8.

Bezpečná práce se zbraněmi je pro policisty nezbytná, a proto se každoročně konají školení zaměřená na správnou manipulaci s těmito zbraněmi, včetně výcviku ve střelbě a dalších dovednostech, které jsou důležité pro zvládnutí krizových situací. Tato školení zahrnují nejen praktické cvičení, ale i teoretické zkoušky, které prověřují znalosti policistů v oblasti právního použití zbraní. Důraz je kladen na to, aby příslušníci policie byli schopni efektivně reagovat na hrozby, a to vždy v souladu s právními předpisy, které upravují použití síly a zbraní v různých situacích.

Zbraň je v kontextu výkonu služby považována za krajní prostředek, který policie používá pouze v situacích, kdy jsou jiné možnosti vyčerpány a hrozí bezprostřední nebezpečí. Vzhledem k tomu je školení a zkoušky zaměřeny nejen na technickou dovednost při manipulaci se zbraní, ale také na důkladné seznámení s právními aspekty jejího použití. Zajištění bezpečnosti při práci se zbraněmi je klíčové pro ochranu zdraví jak policistů, tak i civilních osob, a proto je BOZP v této oblasti nesmírně důležitým aspektem, který musí být pečlivě dodržován.

3.2.6 Služebny a služební prostředí

Policie ČR je povinna zajistit, aby služebny, ve kterých policisté vykonávají svou službu, splňovaly bezpečnostní a hygienické normy. Dále musí být vybaveny tak, aby podmínky pro výkon služby odpovídaly požadavkům na bezpečnost, hygienu a ochranu zdraví při práci a zejména aby:

- a) „místnosti, chodby, schodiště a jiné komunikace měly stanovené rozměry a povrch a byly vybaveny pro činnosti zde vykonávané a dále, aby byly řádně osvětleny (pokud možno denním světlem), měly stanovené mikroklimatické podmínky, zejména jde-li o objem vzduchu, větrání, vlhkost, teplotu a zásobování vodou,
- b) prostory pro osobní hygienu, převlékání, odkládání osobních věcí, odpočinek a stravování příslušníků měly stanovené rozměry, provedení a vybavení,
- c) nouzové východy a dopravní komunikace k nim byly stále volné,
- d) prostory uvedené v písmenech a) a b) byly pravidelně udržovány, uklízeny, čištěny a
- e) byly vybaveny prostředky pro poskytnutí první pomoci v rozsahu stanoveném poskytovatelem zdravotních služeb a pokyny pro zabezpečení zdravotnické pomoci.“⁴⁸

Služebny musí být vybaveny dostatečným počtem toalet pro muže i ženy a oddělenými sprchovými kouty. V těchto prostorách je nutné zajistit čistotu a hygienické podmínky v souladu s platnými právními předpisy.

3.2.7 Dezinfekční a mycí prostředky

Policisté mají k dispozici různé hygienické prostředky, které jsou nezbytné pro zajištění jejich zdraví a bezpečnosti během služby. Mezi tyto prostředky patří gumové rukavice, roušky, respirátory, dezinfekční prostředky, mýdlo a papírové utěrky. V období pandemie COVID-19 byla potřeba těchto prostředků obzvlášť vysoká, protože se staly nezbytnou součástí každodenního pracovního režimu. Kromě standardního použití roušek a respirátorů byla v této době zavedena i plastová štítová ochrana, která mohla nahradit roušku nebo respirátor. Dezinfekce se stala základním nástrojem pro prevenci šíření viru, a proto byla pravidelně používána na čištění rukou a povrchů. Používání těchto hygienických prostředků bylo řízeno na základě nařízení a vyhlášek, které stanovovaly povinnost jejich používání s cílem chránit zdraví jak policistů, tak i veřejnosti.⁴⁹

⁴⁸ČESKO. Úplné znění. *Služební poměr příslušníků bezpečnostních sborů; Policie ČR, vězeňská služba, GIBS, BIS, zpravodajské služby*. Ostrava: Sagit, 2022. 112 s. ISBN 978-80-7208-735-8.

⁴⁹DLOUHÝ, David. a kol. *Pandemie covid-19 a její dopady do oblasti soukromého práva a bezpečnosti*. 1. vydání. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2021. 102 stran. ISBN 978-80-7251-528-8

Údržbu čistoty a hygieny na pracovišti zajišťuje nejen uklízečka, která se stará o úklid služeben a doplňování hygienických prostředků, ale také každý jednotlivý policista, který je odpovědný za udržování svého pracovního prostoru v čistotě. Pracoviště policistů musí být udržováno v takovém stavu, aby bylo bezpečné pro všechny osoby, které se na něm nacházejí, včetně oznamovatelů a dalších návštěvníků. Každý příslušník se stará o hygienu svých věcí a prostředků, které jsou mu svěřeny, aby byly vždy připravené k použití, zejména při zákrocích, kdy je potřeba okamžitě zasáhnout. Důraz je kladen na to, aby všechny prostředky splňovaly požadavky pro pracovní prostředí, byly účinné a přizpůsobeny fyzickým i zdravotním potřebám příslušníků.

Policie ČR rovněž dbá na správné nakládání s odpady a hygienickými prostředky. Všechna pracoviště musí mít vymezený systém pro odstraňování odpadu, kdy ten je pravidelně kontrolován tak, aby nedocházelo k riziku kontaminace nebo jiných zdravotních problémů. Odpad na služebnách se musí také třídit. Takto organizovaná hygienická opatření a pravidelný úklid přispívají nejen k bezpečnému pracovnímu prostředí, ale i k prevenci šíření nemocí a dalších zdravotních rizik v průběhu služby. Odpad na služebnách se musí také třídit.

4 Empirický výzkum

Empirická část bakalářské práce se zaměřuje na analýzu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci u Policie České republiky na základě kombinace kvalitativních a kvantitativních metod. Cílem výzkumu je identifikovat hlavní rizika, se kterými se policisté ve službě setkávají, a posoudit účinnost stávajících opatření v oblasti BOZP.

Kvantitativní část výzkumu je realizována formou anonymního dotazníkového šetření mezi příslušníky Policie ČR. Dotazník se zaměřuje na zmapování nejčastějších fyzických a psychických rizik spojených s výkonem služby, dostupnost ochranných prostředků a efektivitu bezpečnostních opatření. Výsledky této části poskytují statistický přehled o klíčových faktorech ovlivňujících pracovní podmínky policistů.

Kvalitativní část výzkumu je založena na strukturovaných rozhovorech s policisty z různých útvarů – dopravního inspektorátu, dálničního oddělení a obvodního oddělení. Tyto rozhovory umožňují detailnější pohled na specifická rizika spojená s jednotlivými typy policejní činnosti. Zaměřují se na zkušenosti policistů s nebezpečnými situacemi, hodnocení úrovně výcviku a připravenosti na krizové události, kvalitu výstroje a možnosti zlepšení pracovních podmínek.

Kombinace těchto metod poskytuje ucelený pohled na problematiku bezpečnosti a ochrany zdraví při práci u Policie ČR a umožňuje formulovat konkrétní doporučení pro zvýšení bezpečnosti a zlepšení pracovních podmínek policistů.

4.1 Dotazníkové šetření

Dotazník byl realizován v elektronické formě a vytvořen na internetových stránkách www.survio.com, pod odkazem <https://www.survio.com/survey/d/K6Y4V8Y7I7C6T4X9N>. Tento dotazník byl navržen tak, aby umožnil kvantitativní sběr dat, přičemž jeho struktura byla zvolena s ohledem na jednoduchost a časovou nenáročnost pro respondenty. Odpovědi byly shromažďovány formou výběru odpovědí nebo stručného textového vyjádření, čímž bylo dosaženo efektivního sběru informací bez větší časové zátěže pro účastníky.

Dotazník byl distribuován pouze policistům, protože bakalářská práce je zaměřena na téma bezpečnosti a ochrany zdraví při práci u Policie České republiky. Pro tuto formu výzkumu bylo zvoleno použití dotazníku, protože se jedná o metodiku, která

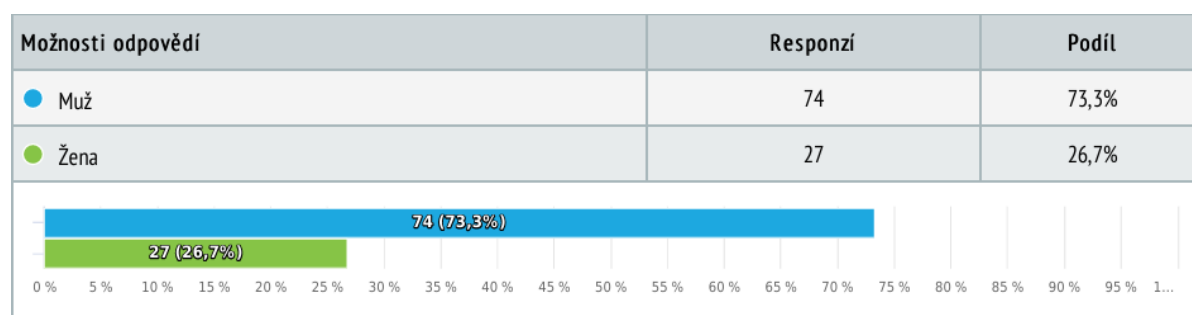
je nejen efektivní, ale také šetrná k respondentům. Nevýhodou této metody může být potenciální zkreslení odpovědí, neboť respondenti mohou mít pocit, že některé možnosti odpovědí neodpovídají přesně jejich zkušenostem nebo názoru.

Dotazník byl zpřístupněn respondentům v období od 15. února 2025 do 15. března 2025 a celkově jej vyplnilo 101 respondentů. Tento počet byl maximální, který bylo možné získat pro účely tohoto průzkumu, a poskytuje dostatečně reprezentativní vzorek pro analýzu rizik v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci u Policie ČR.

4.1.1 Výsledky dotazníkového šetření

Otázka č. 1 - Vaše pohlaví?

Graf č. 1 – Vaše Pohlaví?

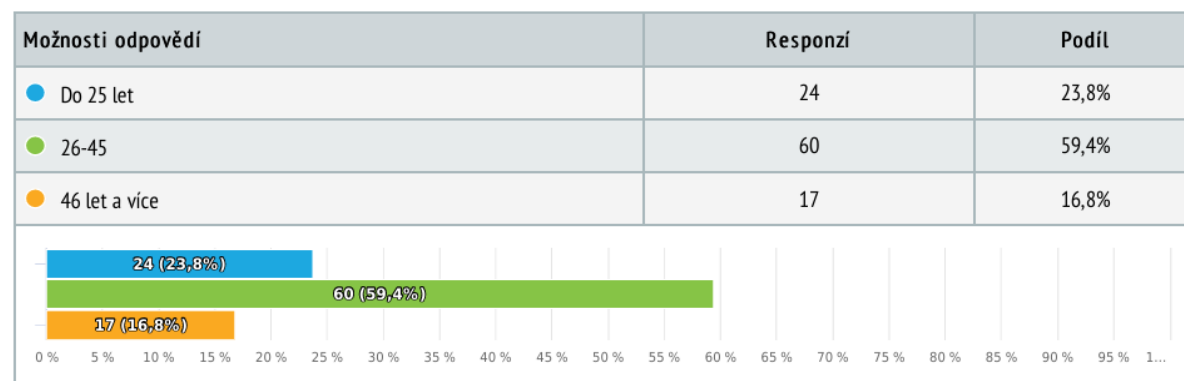

50

Z celkového počtu 101 respondentů (policistů), vyplnilo dotazník celkem 74 mužů (73,3 %) a 27 žen (26,7 %).

Otázka č. 2 – Kolik je Vám let?

Graf č. 2 – Kolik je Vám let?

51

Z odpovědí na tuto otázku vyplývá, že nejpočetnější věkovou skupinou respondentů byla kategorie 26-45 let, která tvořila 59,4 % z celkového počtu. Druhou

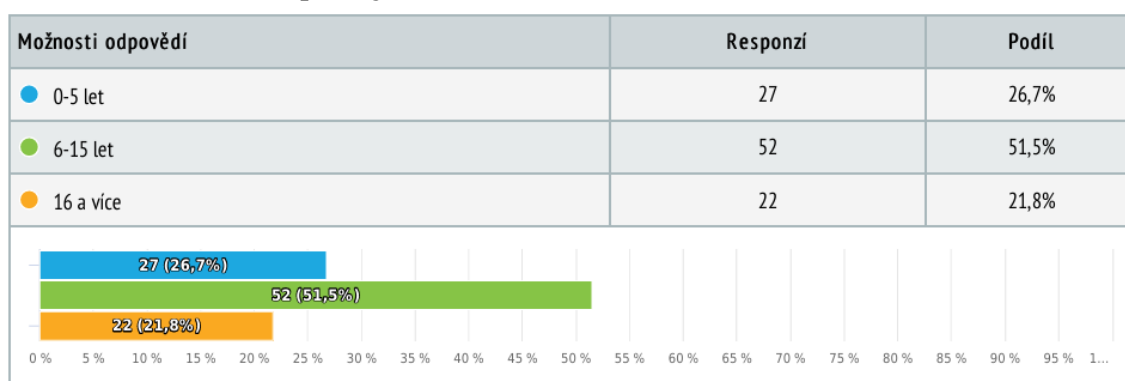
⁵⁰ Zdroj: Vlastní zpracování

⁵¹ Zdroj: Vlastní zpracování

největší skupinu představovali respondenti ve věkovém rozmezí do 25 let (23,8 %) a poslední skupinou byli respondenti ve věku 46 let a více, kteří tvořili 16,8 %.

Otázka č. 3 – Jak dlouho pracujete u Policie ČR?

Graf č. 3 – Jak dlouho pracujete u Policie ČR?

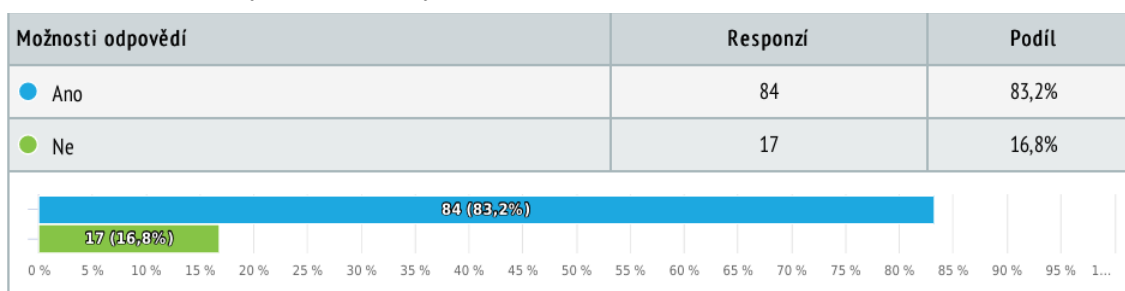

52

Nejpočetnější skupinou respondentů byla ta, která uvedla, že u Policie ČR pracuje 6-15 let, kdy tvořila 51,5 % ze všech zúčastněných. Druhou největší skupinou byli respondenti, kteří uvedli, že jsou u Policie ČR 0-5 let (26,7 %). Třetí a poslední skupinu tvořili respondenti s pracovním poměrem u Policie ČR v délce 16 a více let (21,8 %).

Otázka č. 4 – Znáte význam zkratky BOZP?

Graf č. 4 – Znáte význam zkratky BOZP?

53

Nejpočetnější skupinou respondentů byla ta, která na otázku, zda ví, co znamená zkratka BOZP, odpověděla „ano“, a to v 83,2 % případů. Tento vysoký podíl respondentů naznačuje, že většina policistů má povědomí o významu zkratky BOZP, což je pozitivní

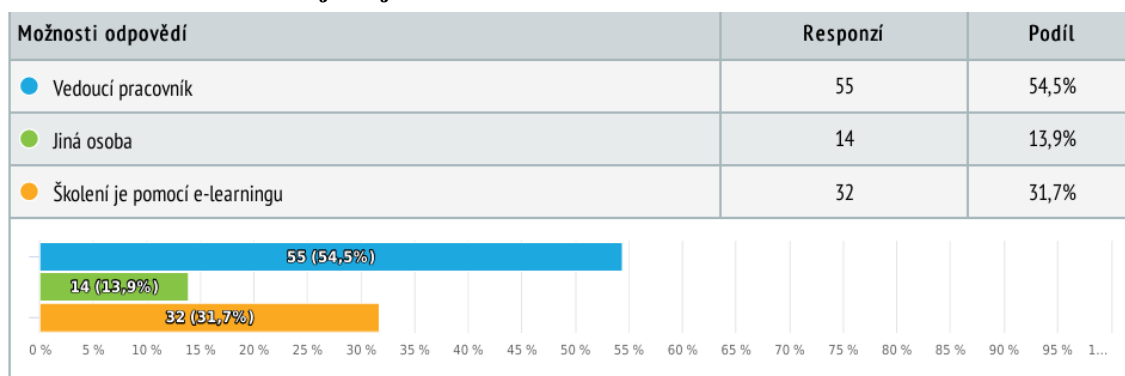
⁵² Zdroj: Vlastní zpracování

⁵³ Zdroj: Vlastní zpracování

z hlediska orientace na bezpečnost a ochranu zdraví při práci. Druhou odpovědí byla možnost „ne“, kterou uvedlo 16,8 % respondentů. Tento nižší podíl naznačuje, že i přes obecně pozitivní povědomí o této problematice existuje malá skupina respondentů, která s tímto pojmem není obeznámena.

Otázka č. 5 – Kdo u Vás zajišťuje školení na BOZP?

Graf č. 5 – Kdo u Vás zajišťuje školení na BOZP?

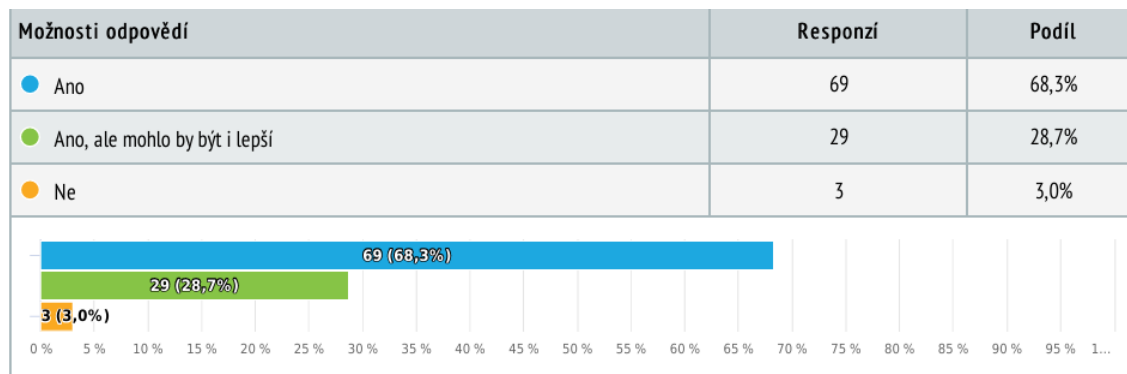
54

Na tuto otázku odpovědělo nejvíce respondentů, že školení zajišťuje vedoucí pracovník (54,5 %). Druhou nejčastější odpovědí bylo, že školení probíhá pomocí e-learningu, což uvedlo 31,7 % respondentů. Třetí skupinou byli respondenti, kteří uvedli odpověď „jiná osoba“ (např. zástupce vedoucího, proškolená osoba), což představovalo 13,9% respondentů.

⁵⁴ Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka č. 6 – Považujete školení na BOZP za dostatečné?

Graf č. 6 – Považujete školení na BOZP za dostatečné?

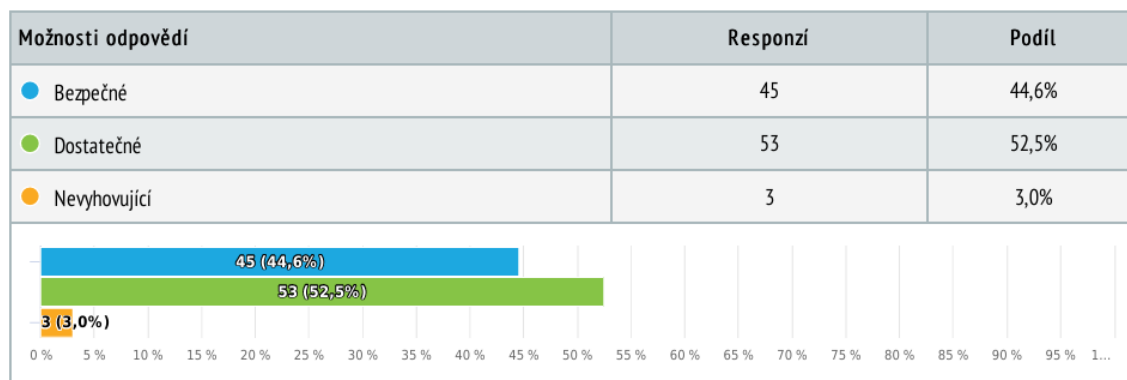

55

Nejpočetnější odpovědí respondentů na otázku, zda považují školení na BOZP za dostatečné, byla odpověď „ano“ (68,3 %), což znamená, že většina policistů hodnotí školení jako dostatečné pro zajištění BOZP. Druhou nejčastější odpovědí bylo „ano, ale mohlo by být i lepší“ (28,7 %), což naznačuje, že část respondentů cítí, že školení by mohlo být prezentováno srozumitelnějším způsobem. Nejmenší podíl respondentů (3 %) odpověděl „ne“, což ukazuje, že existuje menší skupina, která školení považuje za nedostatečné.

Otázka č. 7 – Jaké je Vaše hodnocení pracovního prostředí?

Graf č. 7 – Jaké je Vaše hodnocení pracovního prostředí?

56

Na tuto otázku uvedlo nejvíce respondentů odpověď „dostatečné“ (52,5 %). Druhou nejpočetnější odpovědí byla „bezpečné“ (44,6 %), což naznačuje, že většina respondentů hodnotí pracovní prostředí jako přijatelně bezpečné. Nejméně respondentů

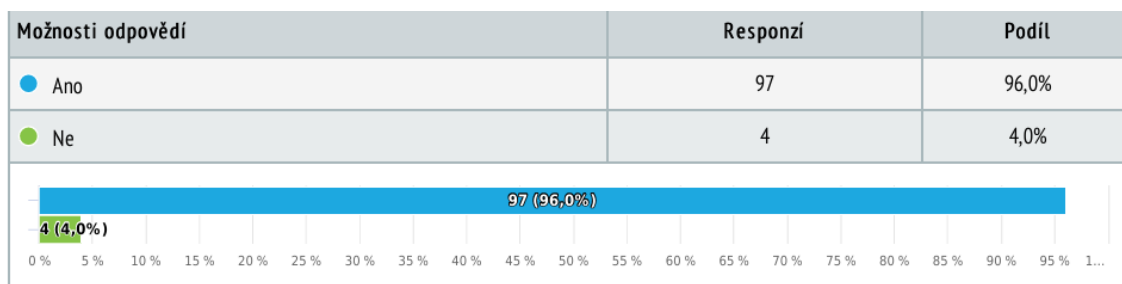
⁵⁵ Zdroj: Vlastní zpracování

⁵⁶ Zdroj: Vlastní zpracování

odpovědělo na tuto otázku odpovědí „nevyhovující“ (3 %), což ukazuje na to, že pouze malý podíl respondentů vnímá pracovní prostředí jako nevyhovující z hlediska bezpečnosti.

Otázka č. 8 - Zajišťuje Vám zaměstnavatel osobní ochranné pracovní prostředky?

Graf č. 8 - Zajišťuje Vám zaměstnavatel osobní ochranné pracovní prostředky?

57

Nejpočetnější odpovědí na tuto otázku byla odpověď „ano“ (96 %), což naznačuje, že většina respondentů potvrzuje, že jejich zaměstnavatel zajišťuje osobní ochranné pracovní prostředky. Zbytek respondentů, tedy 4 %, odpověděl „ne“, což indikuje, že malý podíl respondentů nemá zajištěny tyto prostředky.

Otázka č. 9 - Které osobní ochranné prostředky Vám ve výkonu služby od zaměstnavatele chybí?

Graf (tabulka) č. 9 - Které osobní ochranné prostředky Vám ve výkonu služby od zaměstnavatele chybí?

Odpovědi respondentů	Výsledek – počet odpovídajících respondentů a počet %
Žádné	24 respondentů (23,8 %)
Nevím	19 respondentů (18,8 %)
Osobní kamera pro policisty	16 respondentů (15,8 %)
Kapesní dezinfekce	14 respondentů (13,9 %)
Taktické vybavení (brýle, rukavice sluchátka)	11 respondentů (10,9 %)
Nápoje v letních měsících	8 respondentů (7,9 %)
Lepší zdravotní gumové rukavice	7 respondentů (6,9 %)
Krém na ruce	2 respondent (2 %)

58

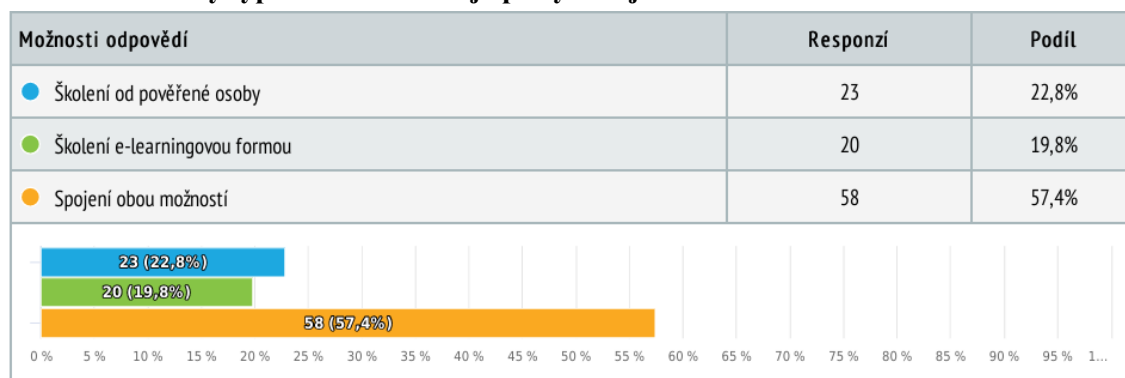
⁵⁷ Zdroj: Vlastní zpracování

⁵⁸ Zdroj: Vlastní zpracování

Tato otázka byla řešena formou volné odpovědi, což umožnilo respondentům vyjádřit, jaké osobní ochranné pracovní prostředky jim ve službě chybí, nebo zda žádné takové prostředky nepostrádají. V tabulce jsou uvedeny jednotlivé odpovědi, počet respondentů, kteří je uvedli a procentuální podíl těchto odpovědí. Z výsledků vyplývá, že nejvíce respondentů (23,8 %) uvedlo, že jim žádné osobní ochranné pracovní prostředky nechybí. Druhou nejčastější odpovědí byla možnost „Nevím“, kterou zvolilo 18,8 % respondentů. Mezi nejčastěji zmiňované chybějící prostředky patří osobní kamera pro policisty (15,8 %), kapesní dezinfekce (13,9 %) a taktické vybavení, jako jsou brýle, rukavice a sluchátka (10,9 %). Dále se objevily odpovědi týkající se nápojů v letních měsících (7,9 %) a lepších zdravotních gumových rukavic (6,9 %). Krém na ruce zmínili dva respondenti (2 %). Tyto odpovědi ukazují na konkrétní potřeby a oblasti, kde by mohlo být zlepšení vybavení pro policisty.

Otázka č. 10 - Jaký typ školení Vám nejlépe vyhovuje?

Graf č. 10 - Jaký typ školení Vám nejlépe vyhovuje?

59

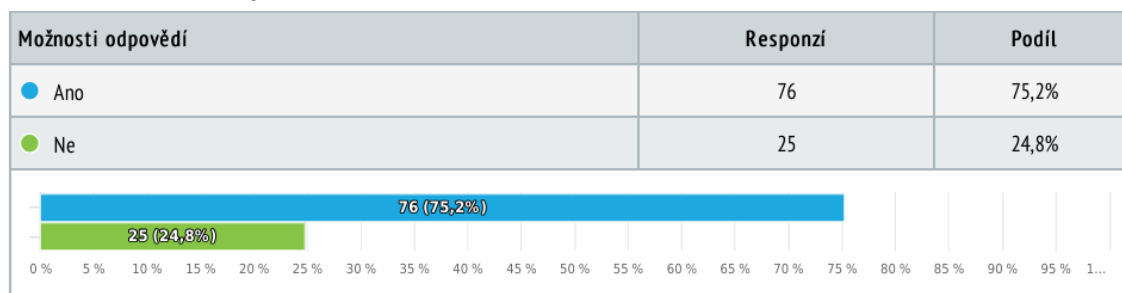
Nejpočetnější skupina respondentů na tuto otázku uvedla, že nejlépe by jim vyhovovalo spojení obou možností školení – školení od pověřené osoby a školení e-learningovou formou, což si zvolilo 57,4 % respondentů. Tato odpověď naznačuje, že kombinace praktických školení a online kurzů by pro policisty byla nejvhodnější a efektivní metodou vzdělávání. Druhou nejčastější odpovědí bylo školení od pověřené osoby, které si vybralo 22,8 % respondentů. Tento výběr naznačuje, že část respondentů preferuje osobní kontakt a školení vedené přímým školitelem, který může reagovat na konkrétní potřeby a otázky. Třetí skupinou byla ta, která preferuje školení e-learningovou

⁵⁹ Zdroj: Vlastní zpracování

formou, což si zvolilo 19,8 % respondentů. Tento výběr ukazuje na zájem o flexibilitu a možnost absolvování školení ve vlastním čase.

Otázka č. 11 - Považujete za užitečné ukončit školení testem?

Graf č. 11 - Považujete za užitečné ukončit školení testem?

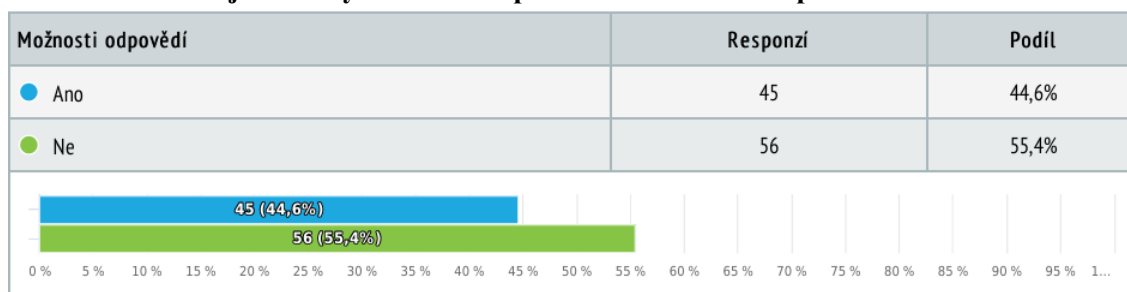

60

Nejpočetnější skupina respondentů na tuto otázku odpověděla „ano“ (75,2 %), což naznačuje, že většina policistů považuje vyplnění testu na konci školení za užitečné. Respondenti, kteří odpověděli „ano“, pravděpodobně vnímají test jako efektivní nástroj pro ověření získaných znalostí a schopností, což může přispět k zajištění vyšší úrovně odborné způsobilosti v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Na druhé straně, 24,8 % respondentů odpovědělo „ne“, což naznačuje, že část policistů považuje ukončení školení testem za zbytečné nebo nevhodné. Tito respondenti mohli mít pocit, že testování nepřináší žádnou přidanou hodnotu a že jiné formy hodnocení nebo školení mohou být účinnější pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví na pracovišti.

Otázka č. 12 - Měli jste někdy zkušenost s pracovním úrazem na pracovišti?

Graf č. 12 - Měli jste někdy zkušenost s pracovním úrazem na pracovišti?

61

⁶⁰ Zdroj: Vlastní zpracování

⁶¹ Zdroj: Vlastní zpracování

U této otázky byly odpovědi respondentů velmi vyrovnané. Nejpočetnější odpovědí byla odpověď „ne“ (55,4 %), což znamená, že většina respondentů se nikdy nesetkala s pracovním úrazem na pracovišti. Naopak 44,6 % respondentů odpovědělo „ano“, což naznačuje, že se s pracovním úrazem na pracovišti setkali, ať už přímo, nebo jako svědci. Tento výsledek ukazuje, že zkušenost s pracovním úrazem na pracovišti není zcela výjimečná, ale většina respondentů se s ní nesetkala.

Otázka č. 13 - Jaké změny byste navrhli pro zlepšení školení BOZP u Policie ČR?

Graf č. 13 - Jaké změny byste navrhli pro zlepšení školení BOZP u Policie ČR?

Odpovědi respondentů	Výsledek – počet odpovídajících respondentů a počet %
Nevím	30 respondentů (29,7 %)
Ničím, školení je dostatečné	27 respondentů (26,7 %)
Příklady z praxe	14 respondentů (13,9 %)
Osobní prezentace, videa, případy z minulosti a jejich dořešení	12 respondentů (11,9 %)
Vyhradit přímo čas na školení	11 respondentů (10,9 %)
Videa, fotografie úrazů a praktické ukázky	3 respondenti (3 %)
Občerstvení při školení	3 respondenti (3 %)
Více zjednodušit školení	1 respondent (0,9 %)

62

Nejpočetnější skupina respondentů na tuto otázku odpověděla „nevím“ (29,7 %). Druhá nejčastější odpověď byla, že školení je dostatečné a není potřeba nic měnit (26,7 %). Další odpovědi, která byla zmíněna poměrně často, byly příklady z praxe (13,9 %). Někteří respondenti uvedli, že by bylo užitečné zahrnout osobní prezentace, videa a případy z minulosti a jejich dořešení (11,9 %), nebo vyhradit přímo čas na školení (10,9 %). Mezi dalšími odpověďmi se objevily i návrhy na zobrazení videí, fotografií úrazů a praktických ukázek (3 %), občerstvení při školení (3 %) a zjednodušení školení (0,9 %). Tyto odpovědi naznačují různé preferované metody, jak školení zlepšit nebo zpestřit, přičemž většina respondentů se domnívá, že školení je již dostatečné.

⁶² Zdroj: Vlastní zpracování

4.1.2 Vyhodnocení dotazníkového šetření

Výsledky průzkumu byly analyzovány a prezentovány formou grafů a tabulek. Odpovědi na otázky s volným formátem odpovědí byly rovněž podrobně zpracovány a zohledněny při celkovém vyhodnocení. Dotazník obsahoval 13 otázek, z nichž většina vyžadovala jednoznačnou odpověď, avšak některé otázky umožňovaly respondentům vyjádřit se volně, a to jak jednoslovně, tak víceslovně.

První tři otázky byly zaměřeny na identifikaci respondentů podle pohlaví, věku a délky služebního poměru. Tyto údaje poskytly cenné informace o demografickém složení vzorku a o tom, která skupina policistů byla nejvíce zastoupena. Čtvrtá otázka se zaměřovala na povědomí respondentů o významu zkratky BOZP, což mělo za cíl zjistit, jaké je jejich základní povědomí o problematice bezpečnosti a ochraně zdraví při práci. Pátá otázka se týkala toho, kdo provádí školení o BOZP u Policie ČR, a zda jsou policisté informováni o osobách odpovědných za tuto oblast. Šestá otázka hodnotila dostatečnost školení o BOZP u Policie ČR.

Sedmá otázka se zaměřovala na hodnocení pracovního prostředí. Osmá otázka následně zjišťovala, zda policisté dostávají od zaměstnavatele potřebné osobní ochranné pracovní prostředky. Devátá otázka byla otevřená a umožnila respondentům vyjádřit se k tomu, jaké ochranné pracovní prostředky by ve službě postrádali. Desátá otázka se týkala preferované formy školení o BOZP. Jedenáctá otázka zjišťovala, zda policisté považují za užitečné zakončit školení testem, nebo zda to považují za zbytečné.

Dvanáctá otázka se zaměřovala na to, zda se policisté často setkávají s pracovními úrazy. Třináctá otázka byla otevřená a umožnila policistům navrhnout způsoby, jak by mohlo být školení na BOZP v Policii ČR vylepšeno, a dále bylo konstatováno, zda jsou s aktuálním školením spokojeni.

Výsledky průzkumu ukázaly, že většina respondentů má základní povědomí o BOZP, což naznačuje pozitivní přístup k problematice bezpečnosti a ochraně zdraví při práci u Policie ČR. Většina policistů také považuje školení o BOZP za dostatečné, přičemž část respondentů vnímá potřebu jeho zlepšení, zejména v oblasti interaktivity školení. Někteří respondenti navrhli zařazení příkladů z praxe, videí a případových studií, což by mohlo přispět k lepší přenositelnosti teoretických zkušeností do reálných situací. Tento názor se ztotožňuje s potřebou více praktických ukázek, které mohou pomoci účastníkům školení lépe pochopit rizika a způsoby ochrany.

Kromě toho bylo zjištěno, že školení o BOZP je v Policii ČR prováděno především nadřízenými, což je v souladu s právními předpisy. I když respondenti většinou souhlasí s tím, že školení je dostatečné, někteří uvedli, že by bylo užitečné školení doplnit o testování znalostí, což by pomohlo ověřit úroveň porozumění a připravenosti policistů na zásahy. Tento návrh se jeví jako pozitivní krok, který by mohl přispět k zajištění vyšší úrovně bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Na základě výsledků průzkumu se doporučuje následující opatření pro zlepšení pracovních podmínek a školení v oblasti BOZP. Prvním krokem je zlepšení školení o BOZP, což zahrnuje modernizaci školení a přidání více interaktivních prvků. Respondenti doporučují zařazení videí a případových studií, které ukazují reálné situace a řešení problémů v terénu. Dále je doporučeno zahrnout simulace a praktické scénáře, které umožní policistům vyzkoušet si různé situace a aplikovat získané vědomosti v praxi. V neposlední řadě by mělo být školení zakončeno testy, které by sloužily k ověření znalostí a prokázání připravenosti policistů na reálné zásahy.

Dále by mělo být zajištěno dostatečné vybavení pro všechny policisty, ačkoli většina respondentů považuje ochranné pracovní prostředky za dostatečné, některé odpovědi ukázaly, že existují takové specifické oblasti, které by bylo vhodné posílit. Doporučuje se především revize a modernizace vybavení, zejména v oblasti ochrany proti úrazům při zákrocích nebo ochrany sluchu například při střelbách. Také by měla být zajištěna dostupnost ochranných prostředků, které jsou specifické pro rizikové činnosti, jako například při dopravních nehodách nebo manipulaci s nebezpečnými látkami.

Pokud jde o pracovní prostředí, většina respondentů považuje podmínky za bezpečné nebo dostatečné. Nicméně by bylo dobré se zaměřit na zlepšení ergonomie pracovního prostředí, například i pro policisty, kteří tráví dlouhé hodiny u počítače nebo při administrativních úkolech. Kromě toho by měla být pravidelně prováděna údržba a modernizace pracovních prostor, včetně kanceláří, vozidel a zařízení používaných při výkonu služby, aby byla zajištěna jejich plná funkčnost a bezpečnost.

I když četnost pracovních úrazů podle respondentů není vysoká, doporučuje se zaměřit také na prevenci pracovních úrazů. To zahrnuje pravidelná školení zaměřená na prevenci úrazů, včetně školení o bezpečném používání zařízení a manipulaci s rizikovými objekty. Také by měla být zajištěna pravidelná kontrola a údržba ochranných prostředků, aby byla jejich efektivnost a stav v souladu s aktuálními potřebami policistů.

Nakonec by měl být zaveden efektivní systém pro sběr zpětné vazby od policistů po školeních o BOZP, což by umožnilo pravidelně vyhodnocovat účinnost školení a reagovat na aktuální potřeby. Měl by být také zajištěn pravidelný kontakt mezi školiteli a policisty, aby byly identifikovány nové potřeby a rizika, která by měla být řešena v rámci dalších školení BOZP.

Závěrem lze říci, že výsledky výzkumu ukázaly na existenci velkého prostoru pro zlepšení v oblasti školení BOZP, poskytování ochranných prostředků a zlepšení pracovního prostředí. Doporučené změny, jako je modernizace školení, zajištění kvalitního vybavení, zlepšení ergonomie pracovního prostředí a prevence pracovních úrazů, mohou výrazně přispět k zajištění vyšší úrovně bezpečnosti a ochrany zdraví při práci u Policie ČR.

4.2 Strukturované rozhovory s policisty

Autor pro účely vypracování strukturovaného rozhovoru oslovil policisty z různých útvarů – dopravního inspektorátu, dálničního oddělení a obvodního oddělení, s cílem zhodnotit úroveň bezpečnosti a ochrany zdraví při práci u Policie České republiky, se zaměřením na fyzická a psychická rizika spojená s výkonem policejní služby.

Rozhovory byly zaměřeny na identifikaci hlavních rizik a slabých míst bezpečnosti a ochrany zdraví při práci u Policie ČR prostřednictvím kvalitativního výzkumu mezi příslušníky Policie ČR. Otázky se soustředily na specifická nebezpečí spojená s výkonem služby, kvalitu výstroje a výcviku, legislativní ochranu a možnosti dalšího zlepšení bezpečnostních standardů.

Na základě zjištěných informací jsou formulována doporučení, která by mohla vést ke zlepšení pracovních podmínek a zvýšení ochrany zdraví policistů při výkonu jejich služby. Výsledky rozhovorů tak poskytují cenné podklady pro identifikaci slabých míst a návrh opatření vedoucích ke zvýšení bezpečnosti a ochrany zdraví policistů.

4.2.1 Rozhovor s policistou dopravního inspektorátu

Otázka: Jaké největší bezpečnostní riziko vnímáte při výkonu služby na dopravním inspektorátu?

Odpověď: *„Největším rizikem je jednoznačně práce v provozu. Často řešíme dopravní nehody, kontrolujeme vozidla na silnici nebo řídíme dopravu na frekventovaných křižovatkách. Řidiči nás někdy ignorují, jiní neodhadnou situaci a mohou nás nechtěně ohrozit. Zvláště kritická je práce za špatné viditelnosti nebo ve zhoršených povětrnostních podmínkách – například za deště, sněhu nebo v mlze. Dalším velkým rizikem je práce v noci, kdy je výrazně horší viditelnost a reakční doba řidičů bývá delší, často kvůli únavě nebo dokonce alkoholu.“*

Otázka: Jakým způsobem se chráníte před těmito riziky?

Odpověď: *„Využíváme standardní ochranné prvky – reflexní vesty, výstražná světla, a pokud je to možné, umísťujeme služební vozidlo tak, aby nás chránilo před přímým ohrožením. Při řízení dopravy je nutné být neustále v pohybu, sledovat situaci ze všech stran a počítat s tím, že řidiči mohou reagovat nečekaně. Pokud se jedná o nehodu, snažíme se co nejrychleji zajistit místo dopravními kužely a zajistit plynulý odtok provozu. Kromě toho máme také speciální školení na bezpečný pohyb v provozu a krizové situace.“*

Otázka: Setkal jste se někdy s nebezpečnou situací, která vás ohrozila?

Odpověď: *„Ano, bohužel takových situací bylo několik. Jednou jsme řešili nehodu na silnici I. třídy, když kolem nás projel řidič, který vůbec nereagoval na výstražná světla a málem srazil kolegu. Ukázalo se, že byl pod vlivem alkoholu. Také jsme zažili situace, kdy při kontrole vozidla řidič zpanikařil a prudce se rozjel, čímž ohrozil nejen nás, ale i ostatní účastníky silničního provozu.“*

Otázka: Co by podle vás pomohlo zlepšit bezpečnost dopravních policistů?

Odpověď: *„Určitě by pomohlo důslednější vymáhání pravidel silničního provozu, zejména povinnosti řidičů zpomalit a být obezřetní při průjezdu kolem dopravních kontrol a nehod. Lepší by byla i modernější reflexní výstroj, která by byla lépe vidět v různých světelných podmínkách. Pomohly by také výraznější světelné signalizační prvky na služebních vozidlech a přísnější postihy pro řidiče, kteří ignorují pokyny policistů.“*

4.2.2 Rozhovor s policistou na obvodním oddělení

Otázka: Jaké největší bezpečnostní riziko vnímáte při výkonu služby na obvodním oddělení?

Odpověď: „Na obvodním oddělení řešíme širokou škálu případů – od běžné administrativy až po přímé zákroky v terénu. Největší riziko představují výjezdy k domácím konfliktům, rvačkám nebo zásahy proti agresivním osobám pod vlivem drog či alkoholu. Často nevíme, co nás na místě čeká. V bytě může být více osob, mohou být ozbrojeni, může dojít k nečekanému útoku. Dalším rizikem je práce v noci, kdy je horší viditelnost a pravděpodobnost střetu s opilými nebo agresivními lidmi je vyšší.”

Otázka: Jakým způsobem se chráníte před těmito riziky?

Odpověď: „Důležité je vždy pracovat ve dvojici a mít záda krytá kolegou. Při vstupu do objektu je potřeba být maximálně obezřetný, dávat si pozor na ruce osob a sledovat jejich chování. Máme k dispozici služební zbraň, teleskopický obušek, slzotvorný sprej a v některých případech i taser. Dále se snažíme situaci řešit co nejvíce verbálně a vyhnout se fyzickému kontaktu, pokud to není nezbytné.”

Otázka: Setkal jste se někdy s nebezpečnou situací, která vás ohrozila?

Odpověď: „Ano, několikrát. Pamatuji si na případ, kdy jsme vyjžděli k nahlášenému domácímu násilí. Po příjezdu se zdálo, že se situace uklidnila, ale najednou agresor vytáhl nůž a pokusil se na nás zaútočit. Naštěstí jsme byli připraveni a rychle ho zpacifikovali. Jindy jsme zasahovali u psychicky nemocného muže, který nám vyhrožoval sekyrou. Nikdy nevíme, jak se situace vyvine.”

Otázka: Co by podle vás pomohlo zlepšit bezpečnost policistů na obvodních odděleních?

Odpověď: „Určitě by pomohlo více výcviků v reálných situacích. Často se učíme teorii, ale praxe je jiná. Také bych ocenil modernější vybavení, například kvalitnější ochranné vesty, které by byly lehčí, ale odolnější. Pomohla by i lepší legislativní podpora – například možnost častějšího využití taseru nebo lepší ochrana policistů před neoprávněnými stížnostmi.”

4.2.3 Rozhovor s policistou dálničního oddělení

Otázka: Jaké specifické výzvy přináší práce na dálnici?

Odpověď: *„Dálnice jsou extrémně rizikovým prostředím. Rychlost vozidel je vysoká a řidiči se často plně nesoustředí na jízdu. Nejvíce riziková je práce v noci a za špatného počasí. Při nehodách hrozí nejen srážka s jiným vozidlem, ale i náraz odletujícího předmětu, například kusu pneumatiky.“*

Otázka: Jak se chráníte před těmito nebezpečími?

Odpověď: *„Používáme světelnou signalizaci, snažíme se strategicky umisťovat služební vozidla tak, aby chránila nás i ostatní účastníky provozu. Máme reflexní vesty a často pracujeme ve dvojicích. Také se snažíme minimalizovat dobu, po kterou se pohybujeme na vozovce.“*

Otázka: Zažil jste někdy nebezpečnou situaci?

Odpověď: *„Ano, jednou jsme zasahovali u nehody, když se k nám v plné rychlosti přibližovalo vozidlo, jehož řidič si nás všiml na poslední chvíli a prudce strhl řízení. Skončil ve svodidlech, ale naštěstí se nikomu nic nestalo.“*

Otázka: Jak by se dala bezpečnost policistů na dálnicích zlepšit?

Odpověď: *„Přísnější postihy pro řidiče, kteří nerespektují pravidlo o vytvoření bezpečnostního koridoru. Také by pomohly výraznější světelné signalizační prvky a speciální školení na pohyb v nebezpečných podmínkách.“*

4.2.4 Shrnutí výsledků strukturovaných rozhovorů s policisty

Níže uvedený text shrnuje hlavní faktory ovlivňující bezpečnost a ochranu zdraví při práci u Policie České republiky, které byly identifikovány na základě rozhovorů s policisty z různých útvarů. V rozhovorech byly zdůrazněny fyzické a psychické nároky služby, rizika spojená s výkonem zásahů, problémy se současným vybavením a kvalitou výcviku. Na základě těchto zjištění jsou navržena konkrétní opatření, která by vedla ke zlepšení pracovních podmínek a zvýšení bezpečnosti policistů při výkonu služby.

Výsledky rozhovorů

1. Fyzická a psychická náročnost služby: policisté jsou vystaveni vysokému stresu a práci v rizikovém prostředí, což vede k psychickému vyčerpání a zvýšenému riziku chyb při zákrocích.
2. Bezpečnost při zásazích a dopravních kontrolách: policisté čelí nebezpečí při pohybu v silničním provozu a při kontaktech s agresivními nebo ozbrojenými osobami.
3. Nedostatečné nebo zastaralé vybavení: reflexní prvky a ochranné vesty nejsou vždy dostatečně efektivní, a některé technologie nejsou plně využívány.
4. Výcvik a příprava na krizové situace: výcvik policistů se neustále zlepšuje, s důrazem na praktické nácviky a zvládání krizových situací.

Navrhovaná opatření

1. Zlepšení výstroje a vybavení: modernizace reflexních prvků, lehčí ochranné vesty a širší využívání nezbraňujících prostředků, jako jsou tasery.
2. Další rozvoj výcviku a školení: pokračování ve zlepšování praktických výcviků a zaměření na deeskalaci konfliktů a komunikaci s agresivními osobami.
3. Přísnější legislativní ochrana policistů: zajištění silnější právní ochrany a přísnější sankce za nedodržování bezpečnostních předpisů a pokynů policisty.

Navržená opatření, jak ukazují výsledky rozhovorů, mají klíčový potenciál zlepšit pracovní podmínky policistů a výrazně přispět k jejich bezpečnosti a ochraně zdraví. Modernizace výstroje, zlepšení výcviku zaměřeného na krizové situace a komunikaci s agresivními osobami, a přísnější legislativní ochrana mohou snížit riziko pracovních úrazů, psychického vyčerpání a dalších rizik. Implementace těchto opatření by zvýšila bezpečnost policistů, zlepšila jejich reakce na nebezpečné situace a přispěla k vyšší profesionalitě Policie ČR.

Závěr

Závěrem bakalářské práce lze konstatovat, že všechny autorem stanovené cíle byly úspěšně naplněny a výzkum poskytl cenné a praktické informace o aktuálním stavu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci u Policie České republiky. V teoretické části práce byla podrobně zpracována problematika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v kontextu české legislativy, povinností zaměstnavatelů a zaměstnanců, a specifických rizik spojených s výkonem policejní služby. Teoretické základy byly klíčové pro hlubší pochopení problematiky a pro analýzu současného stavu v rámci Policie ČR, která vykonává specifické a náročné úkoly. V empirické části práce, zaměřené na praktický výzkum, bylo realizováno dotazníkové šetření a následné rozhovory mezi příslušníky Policie ČR, které přinesly konkrétní a hodnotné informace o fyzických a psychických rizicích spojených s výkonem policejní služby. Dotazník se zaměřil na různé oblasti, včetně bezpečnosti při práci, používání ochranných prostředků, školení a přípravy na krizové situace. Výsledky ukázaly, že většina respondentů hodnotí pracovní prostředí jako bezpečné, avšak stále existují oblasti, které je potřeba zlepšit, zejména co se týče vybavení policistů a jejich výcviku.

Dotazovaní respondenti uvedli, že cítí potřebu lepšího vybavení a modernizace ochranných pomůcek, zejména v oblasti reflexních prvků a ochranných vest, a také většího důrazu na praktické školení zaměřeného na krizové situace a komunikaci s agresivními osobami. Na základě těchto zjištění byla formulována konkrétní doporučení pro zlepšení pracovních podmínek a zvýšení bezpečnosti policistů. Mezi nejdůležitější doporučení autora patří zajištění a modernizace výstroje, zlepšení výcviku a školení policistů zaměřeného na zvládání krizových situací a deeskalaci konfliktů, a také plošné zpřísnění legislativní ochrany pro policisty. Tyto kroky mohou neprodleně výrazně zvýšit bezpečnost policistů, ale také jejich schopnost efektivně reagovat na nebezpečné situace a minimalizovat riziko vzniku pracovních úrazů.

Výsledky šetření potvrdily, že současné školení a výcvik nejsou dostatečně zaměřeny na konkrétní krizové situace, což může vést k neefektivním zásahům a zvýšeným rizikům pro policisty. Z tohoto hlediska je důležité, aby Policie ČR neustále inovovala a přizpůsobovala své školení aktuálním potřebám a hrozbám. Také je zřejmé, že modernizace výstroje, jako jsou lepší ochranné vesty a reflexní prvky, by významně přispěla k vyšší úrovni bezpečnosti a ochrany zdraví policistů.

Dosažení stanovených cílů přineslo nejen podrobné zhodnocení aktuálního stavu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci u Policie ČR, ale také konkrétní návrhy, které mohou přispět ke zlepšení pracovních podmínek a zvýšení bezpečnosti policistů. Význam této práce spočívá v její schopnosti identifikovat klíčová rizika a nabídnout řešení, která mohou reálně přispět ke zvýšení ochrany zdraví a bezpečnosti příslušníků Policie ČR. Tento výzkum přispěl k lepšímu porozumění kladených otázek a poskytl návod pro další zlepšení pracovního prostředí policistů.

Osobně považuji tento výzkum za velmi důležitý, protože bezpečnost a zdraví policistů jsou zásadní pro efektivní a profesionální výkon služby. Výsledky ukázaly, že i v tak odborné a náročné profesi, jako je policejní práce, existují oblasti, které lze zlepšit. Implementace doporučených opatření by mohla mít pozitivní vliv nejen na osobní pohodu a zdraví policistů, ale i na celkovou kvalitu poskytovaných služeb, a tím i bezpečnost celé společnosti. Věřím, že pokud budou navržená opatření implementována do praxe, přispějí k efektivnější a bezpečnější práci policistů, čímž selepší nejen jejich pracovní podmínky, ale i celkové fungování Policie ČR, jako bezpečnostního sboru.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. ČESKO. *Úplné znění. Pracovněprávní předpisy; Zaměstnanost*. Ostrava: Sagit, 2024. 320 s. ISBN 978-80-7488-624-9.
2. ČESKO. *Úplné znění. Služební poměr příslušníků bezpečnostních sborů; Policie ČR, vězeňská služba, GIBS, BIS, zpravodajské služby*. Ostrava: Sagit, 2022. 288 s. ISBN 978-80-7208-735-8.
3. ČESKO. *Úplné znění. Zákony III. 2021: úplné znění. Aktualizace III/1, II/2021*. Český Těšín: Poradce, s.r.o., 2021. 128 s. ISSN 1802-8373.
4. DLOUHÝ, David a kol. *Pandemie covid-19 a její dopady do oblasti soukromého práva a bezpečnosti*. 1. vydání. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2021. 102 s. ISBN 978-80-7251-528-8.
5. ERÉNYI, Tereza a kol. *Základy pracovního práva, 2. aktualizované vydání*. 2. vydání. Ostrava: Key Publishing, 2012. 147 s. ISBN 978-80-7418-147-4.
6. GALVAS, Milan; GREGOROVÁ, Zdeňka; HRABCOVÁ, Dana. *Základy pracovního práva*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2010. 303 s. ISBN 978-80-7380-243-1.
7. HANUŠKA, Zdeněk; ADAMEC, Vilém; ŠENOVSKÝ, Michail; BREJZOVÁ, Iva. *Integrovaný záchranný systém*. 2. vydání. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2022. SPBI Spektrum. Červená řada; 40. 148 s. ISBN 978-80-7385-262-7.
8. HORECKÝ, Jan a kolektiv. *Zdraví a práce*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2018. 219 s. Spisy Právnické fakulty Masarykovy univerzity, řada teoretická, Edice Scientia, sv. č. 639. ISBN 978-80-210-9150-4.
9. HRINKO, M. a kol. *Pořádková činnost policie*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2020. 354 s. ISBN 978-80-7380-793-1.
10. HRINKO, M. a kol. *Prvosledové hlídky policie v systému ochrany měkkých cílů*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2023. 202 s. ISBN 978-80-7380-931-7.
11. HRUDKA, Josef a kol. *Organizace a činnost policejních služeb: stav k 1.1.2012*. Praha: Police history, 2012. 233 s. ISBN 978-80-86477-56-5.
12. REESE, Charles D. *Occupational Safety and Health*. England: Taylor & Francis Ltd, 2017. 381 s. ISBN 9781138035058.
13. SOKOL, M.; VOREL, F.; DOBIÁŠ, M.; VOJTÍŠEK, T. *Odškodnění bolesti a trvalých následků u pracovních a nepracovních úrazů*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016. 182 s. ISBN 978-80-7380-610-1.

14. ŠKODA, J.; VAVERA, F.; ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. 479 s. ISBN 978-80-7380-447-3.
15. TUREČEK, Jaroslav a kol. *Policejní technika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. 316 s. ISBN 978-80-7380-119-9.
16. VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014. 483 s. ISBN 978-80-7400-543-5.

Elektronické zdroje

1. Dspace. Online. Dostupné z: https://dspace.vsb.cz/bitstream/handle/10084/147055/KUT0051_FBI_B3908_3908R005_2022.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Citováno [2025-03-05].
2. Evropská Unie. Online. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:31989L0391>. Citováno [2025-01-30].
3. Evropská Unie. Online. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1738248008128&uri=CELEX%3A32016R0425>. Citováno [2025-01-30].
4. Ministerstvo vnitra České republiky. Online. Dostupné z: <https://www.e-sbirka.cz>. Citováno [2025-01-29].
5. Ministerstvo vnitra České republiky. Online. Dostupné z: <https://www.e-sbirka.cz/sb/2003/361?zalozka=text>. Citováno [2025-02-16].
6. Ministerstvo vnitra České republiky. Online. Dostupné z: <https://www.e-sbirka.cz/sb/2003/432?zalozka=text>. Citováno [2025-01-28].
7. Ministerstvo vnitra České republiky. Online. Dostupné z: <https://www.e-sbirka.cz/sb/2006/262?zalozka=text>. Citováno [2025-01-30].
8. Ministerstvo vnitra České republiky. Online. Dostupné z: <https://www.e-sbirka.cz/sb/2006/309?zalozka=text>. Citováno [2025-01-28].
9. Ministerstvo vnitra České republiky. Online. Dostupné z: <https://www.e-sbirka.cz/sb/2021/390?zalozka=text>. Citováno [2025-01-30].
10. Ministerstvo vnitra České republiky. Online. Dostupné z: <https://www.e-sbirka.cz/sb/2021/506?zalozka=text>. Citováno [2025-01-29].
11. POLICE-SHOP. Online. Dostupné z: <https://www.police-shop.cz/rukavice/rukavice-cop-cr214-ts->. Citováno [2025-03-05].
12. Policie České republiky. Online. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/30-let-policie-ceske-republiky.aspx>. Citováno [2025-02-15].

13. Policie České republiky. Online. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/bozp.aspx>. Citováno [2025-02-15].
14. Policie České republiky. Online. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/prilba-balisticka-s-balistickym-hledim-a-bez-balistickeho-hledi-typ-nij-iii-a.aspx>. Citováno [2025-02-16].
15. Policie České republiky. Online. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vesta-balisticka-tezka-specialni-typ-nij-iii-a-iv-454585.aspx>. Citováno [2025-02-16].
16. Policie České republiky. Online. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vzdelavani-a-izs.aspx>. Citováno [2025-02-15].
17. Policie České republiky. Online. Dostupné z: <https://policie.gov.cz/clanek/poskytovani-prvni-pomoci.aspx>. Citováno [2025-03-06].
18. Policie České republiky. Online. Dostupné z: <https://policie.gov.cz/clanek/prezentace-prvosledovych-hlidek.aspx>. Citováno [2025-02-16].
19. Policie České republiky. Online. Dostupné z: <https://policie.gov.cz/clanek/utvar-policejního-vzdelavani-a-sluzební-přípravy.aspx?q=Y2hudW09Mg%3D%3D>. Citováno [2025-03-06].
20. RUCKSACK. Online. Dostupné z: <https://www.rucksack.cz/wp-content/uploads/2020/09/16.1702-vesta-UNIVERSAL.jpg>. Citováno [2025-03-05].
21. TechnikaIZS.CZ. Online. Dostupné z: <https://www.technikaizs.cz/technika/pcr-ohs-kladno-skoda-octavia-iii/>. Citováno [2025-03-05].
22. Tombsonetactical. Online. Dostupné z: <https://tombsonetactical.com/product/cz-75-compact-pcr-pistol-9mm-3-9in-14rd-black>. Citováno [2025-03-05].
23. VALA, Jiří. 100 let BOZP 1918-2018. 1. vyd. Výzkumný ústav bezpečnosti práce, PRAHA 2018. 31 s. Online. Dostupné z: <https://www.bozpinfo.cz/sites/default/files/obsah/super-obsah/100-let-bozp-1918-2018/soubory/100-let-bozp-1918-2018-elektronicka-publikace.pdf>. Citováno [2025-01-28].

Seznam zkratek

BOZP – Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

EHS – Evropské hospodářské společenství

OOPP – Osobní ochranné pracovní prostředky

VB – Veřejná bezpečnost

IZS – Integrovaný záchranný systém

ABS – Antiblockiersystem nebo také Anti-lock Braking System

ASR – Anti-Slip Regulation

NIJ – National Institute of Justice

Seznam tabulek a grafů

Graf č. 1 – Vaše Pohlaví?	43
Graf č. 2 – Kolik je Vám let?	43
Graf č. 3 – Jak dlouho pracujete u Policie ČR?	44
Graf č. 4 – Znáte význam zkratky BOZP?	44
Graf č. 5 – Kdo u Vás zajišťuje školení na BOZP?	45
Graf č. 6 – Považujete školení na BOZP za dostatečné?	46
Graf č. 7 – Jaké je Vaše hodnocení pracovního prostředí?	46
Graf č. 8 - Zajišťuje Vám zaměstnavatel osobní ochranné pracovní prostředky?	47
Graf (tabulka) č. 9 - Které osobní ochranné prostředky Vám ve výkonu služby od zaměstnavatele chybí?	47
Graf č. 10 - Jaký typ školení Vám nejlépe vyhovuje?	48
Graf č. 11 - Považujete za užitečné ukončit školení testem?	49
Graf č. 12 - Měli jste někdy zkušenost s pracovním úrazem na pracovišti?	49
Graf č. 13 - Jaké změny byste navrhli pro zlepšení školení BOZP u Policie ČR?	50

Seznam příloh

Příloha č. 1 - Škoda Octavia III s policejním rámem.....	66
Příloha č. 2 – Reflexní bunda Policie ČR	67
Příloha č. 3 - Balistická vesta.....	68
Příloha č. 4 – Nosič plátů	69
Příloha č. 5 – Taktické rukavice.....	70
Příloha č. 6 - Pistole ČZ 75 D COMPACT (9 mm).....	70
Příloha č. 7 - Pistole GLOCK 17 (9 mm).....	71
Příloha č. 8 - Samopal Heckler & Koch MP5 (9 mm) a samopal Heckler & Koch G36 (5,56 mm).....	71

Přílohy

Příloha č. 1 - Škoda Octavia III s policejním rámem

63

⁶³ TechnikaIZS.CZ. Online. Dostupné z: <https://www.technikaizs.cz/technika/pcr-ohs-kladno-skoda-octavia-iii/>. Citováno [2025-03-05].

Příloha č. 2 – Reflexní bunda Policie ČR

64

⁶⁴ Zdroj: Autor

Příloha č. 3 - Balistická vesta

65

⁶⁵ RUCKSACK. Online. Dostupné z: <https://www.rucksack.cz/wp-content/uploads/2020/09/16.1702-vesta-UNIVERSAL.jpg>. Citováno [2025-03-05].

Příloha č. 4 – Nosič plátů

66

Příloha č. 5 – Taktické rukavice

67

Příloha č. 6 - Pistole ČZ 75 D COMPACT (9 mm)

68

⁶⁷ POLICE-SHOP. Online. Dostupné z: <https://www.police-shop.cz/rukavice/rukavice-cop-cr214-ts->. Citováno [2025-03-05].

⁶⁸ Tombsonetactical. Online. Dostupné z: [Online.https://tombsonetactical.com/product/cz-75-compact-pcr-pistol-9mm-3-9in-14rd-black](https://tombsonetactical.com/product/cz-75-compact-pcr-pistol-9mm-3-9in-14rd-black). Citováno [2025-03-05].

Příloha č. 7 - Pistole GLOCK 17 (9 mm)

69

Příloha č. 8 - Samopal Heckler & Koch MP5 (9 mm) a samopal Heckler & Koch G36 (5,56 mm)

70

⁶⁹ Dspace. Online. Dostupné z: https://dspace.vsb.cz/bitstream/handle/10084/147055/KUT0051_FBI_B3908_3908R005_2022.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Citováno [2025-03-05].

⁷⁰ Dspace. Online. Dostupné z: https://dspace.vsb.cz/bitstream/handle/10084/147055/KUT0051_FBI_B3908_3908R005_2022.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Citováno [2025-03-05].